

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő מרטון ו'ל ד"ר א. מרטון

14 OLDAL (értékelt adóval) 4.-SEKEL TEL-AVIV, 1981 JUNIUS 19., PÉNTEK 10.013. sz.

AZ ATOMKOHÓ-UGY MIATT

EGYIPTOM LELASSITJA A NORMALIZÁCIÓT

Kairó. (KJ, LT). — Az egyiptomi államvezetőség nem hivatalos formában elhatározta, hogy megtorló jellegű lépéseket tesz Izrael ellen a bagdadi atomkohó lebombázása miatt. Az egyiptomiak úgy határoztak, hogy demonstratív jellegű lépések által lelassítják a normalizáció ütemét.

Igy például Kairóban úgy döntöttek, hogy egyelőre „befagyaszthatják” a két ország közötti ifjúság-cserét és már le is mondták az egyiptomi ifjúsági küldöttség erre a hónapra tervezett éjláti látogatását, amelynek során a vendégek átadták volna az éjláti ifjúság képviselőinek Szádát elnök hozzájuk intézett személyes, írásbeli üzenetét.

Ugyancsak elhatározta az egyiptomi kormány, hogy egyelőre nem kerül a megvalósítás stádiumába a gazdasági együttműködésről szóló egyezmény, amelyet Arik Saron földművelésügyi miniszter nemrégiben tett kairói látogatása során perfektuáltak.

A kulturális együttműködésről intézkedő egyezmény, amelyet Jicchák Návon elnök kezdeményezett tavaly októberi egyiptomi látogatása idején, ratifikálás végett az egyiptomi parlament elé került, a parlament a napokban jóváhagyás nélkül visszaszavazhatta az egyezményt a kormányának.

Mosé Szászson, Izrael új kairói nagykövete tegnap látogatást tett az egyiptomi külügyminiszterteremben, ahol hosszasan tárgyalt a kérdéssről a normalizációs ügyekkel foglalkozó osztály igazgatójával. Ez végül azt válaszolta a nagykövetnek, hogy egyelőre nem lehet segíteni a dolgon, de belátható időn belül, amikor lecsendesednek a kedélyek, ismét minden a régi mederbe terelődik vissza s így nincs ok aggodalomra...

Közben a szauidi kormány egyik tagja tegnap Tuniszban ki-

visszatérésére az egyesült és egységes arab táborba, mert Egyiptom jelenlegi semlegessége az izraeli-arab viszály kérdésében módot nyújt Izraelnek arra, hogy biztonságban érezze magát és folytassa „dühkitöréseit.”

FRANCIAORSZÁG NEM HIVJA MEG ÁRÁFÁTOT

Cheysson külügyminiszter: „Aki meg akarja semmisíteni Izráelt, nem lehet a békefolyamat részese” — Mitterrand szövegét teszt Beginnek

Párizs (LT, KJ). — Claude Cheysson francia külügyminiszter tegnap reggel hallott Izraeli barát kijelentést tett, amikor közölte, hogy Franciaországnak nem áll szándékában hivatalos látogatásra hívni Jasszer Árafátot, a PFSZ vezérét. Cheysson kijelentette, hogy az az ember, aki nyíltan Izrael megsemmisítésének szándékát hirdeti, nem lehet a békefolyamat része, s így nincs mit tárgyalni vele. Ugyanakkor Cheysson azt is kijelentette, hogy amennyiben Irák kérést intézne Franciaországhoz újabb atomkohó létesítésére, úgy Franciaország „ugyanolyan módon fogja tanulmányozni a kérést, mint bár mely külállam hasonló megkeresését”. A továbbiakban azonban világos célzást tett, hogy Franciaország csak igen szigorú ellenőrzéshez való iraki beleegyezés esetén foglalkozna érdemben az ügyvel.

Párizs (Reuter, UPI). — Francois Mitterrand államelnök tegnap a Washington Post munkatársának adott interjúban éles bírálatot gyakorolt Menáchem Begin miniszterelnök viselkedése felett, amiért az atomkohó szétrombolása után sem tartotta szükségesnek hogy magvarázattal szolgáljon Franciaországnak, noha a

támadásnak francia halálos áldozata volt. Mitterrand kijelentette, hogy nem értett egyet a korábbi kormányzat határozatával az atomkohó Iráknak való leszállítása ügyében, mindamellett azonban Begin lépése a nemzetközi jog súlyos megsértésével egyértelmű.

Végül kijelentette, hogy az egész ügyet más megvilágításban látta volna, ha valóban tényleges és azonnali veszély fenyegette volna Izrael biztonságát, de „enyhe kifejezéssel élve” Izraelnek ezt nem sikerült bebizonyítani.

Mitterrand nem mulasztotta el hangsúlyozni, hogy Franciaor-

szág nem Izráelt, hanem csak az akciót bélyegzi meg és hogy nem mondta le izraeli látogatásának tervét.

Más jelentések szerint az annakidején aláírt francia-iraki megállapodás egyik titkos szakasza még 8 évi időtartamra teljes ellenőrzést biztosított volna Franciaországnak az iraki atomkohó működése felett.

A posta mérnöki részlegének alkalmazottai vasárnap szervezett szabadságra mennek, ha az állam addig nem honorálja bérköveteléseiket. Vasárnapig nem zavarják meg a tévé és rádió adásait.

Az Air Francetól

22 ezer dollárt kapnak a volt entebbei tuszok

A francia Air France légiforgalmi társaság, kompromisszum eredményeként, fejenként 22 ezer

A PFSZ „KEGYELETE”

A PFSZ koszorút akart elhelyezni a vészorkszak áldozatainak római emlékművén „gesztusként a cionisták áldozataitól a náci áldozatai emlékére”.

Az ügyre abból az alkalomból került sor, hogy Jasszer Árafát terrorista vezér öccse részt vesz palesztin orvosok római konferenciáján és felvetett ezt a tervet. Dr. Árafát barátai nem hivatalos formában felvetették az „ötletet” a zsidó hitközség vezetősége előtt, ahol udvariasan, de határozottan elutasították, rámutatva arra, hogy az „ügy súlyos reakciókat válthatna ki a vészorkszak megmaradtjai körében...”

„RAFI”

frizsiderfestés otthonában minden színben az egész országban
03-625110, 052-33012
02-221075

Aki segíteni szeretne magyarországi rokonainak

telefonáljon: 03-793797 számra, Weissbergnek

dollár kártérítést fizet annak a 67 izraelinek, akik öt évvel ezelőtt a társaság gépeivel együtt elraboltak, és mint ismeretes, Entebbe vitték. A vonatkozó megbeszéléseket titokban folytatták.

Az Air France összesen 2 millió dollárt fizet, beleértve az ügyvédi költségeket, valamint kártérítést azon családoknak is, amelyek hozzátartozói életüket veszítették a repülőgép-rablás során.

A volt entebbei tuszok először izraeli, majd franciaországi bíróságokhoz fordultak. A francia bíróság javasolta a kompromisszumos megállapodást. Az egyezmény május 14-ikén került aláírásra.

A volt tuszok elhatározták, hogy a 22 ezer dollárból, melyet kapnak, ezer dollárt az izraeli Biztonsági Alapnak adományoznak.

A TEL-AVIVI HADASH

könyvtár reggel 9-től este 7-ig — déli szünet nélkül — áll az olvasók rendelkezésére. (Pénteken 1 óráig)

Az Izraelben megjelent emlékkönyvek szerkesztőit kérjük, vegyék fel a kapcsolatot velünk, mert ki akarjuk egészíteni raktárunkat.

HADASH

könyvtár, Tel Aviv, 4-es Cion u. 4, tel: 659684.

Befejeződött a vészorkszak megmenekültjeinek találkozója

Binjámin Mid, a varsói gettólázadás egyik ismert megmenekültjének drámai, héber és jiddis nyelven elhangzott „Itt vagyunk!” kiáltásával tegnap Jeruzsálemben felemelő szertartás keretében lezárult a vészorkszak zsidó megmenekültjeinek 4 napos világkonferenciája. A Nyugati Fal mellett rendezett záróünnepélyen a New Yorkban élő Mid azt mondta, hogy a 6000 megmenekült pusztája jelenléte Jeruzsálemben, a zsidó nép örök életének kézzelfogható bizonyítéka.

A zárószertartáson Menáchem Begin miniszterelnök mondotta a központi beszédet. Rajta kívül Teddy Kollek polgármester, Eli Wiesel, a vészorkszak írója és Ernest Michel, a világtalálkozó elnöke is beszédet mondott. Eli Wiesel hangsúlyozta többek között, hogy a vészorkszak generációjának tanúsága nem talált meghallgatásra, mert most ismét, a gyanakvás, az erőszak, a gyűlölet, az államok által támogatott terror, a fajgyűlölet, a fasizmus és az antiszemitizmus korszakát éljük. Ha felszabadulásunk idején valaki tudomásunkra hozta volna, hogy másodízben is harcolnunk kell az antiszemitizmus ellen, nem lett volna lelkirokn, hogy felemeljük tekintetünket a romokról. Azt gondoltuk akkor, hogy ha elmondjuk kálváriánk részleteit, megváltozik a világ. Ez azonban nem történt meg. Ha Auschwitz az emberiség reményeinek végállomását jelképezi, akkor Jeruzsálem az örök kezdet jelképe.

A szertartás egyik legmegragzóbb mozzanata a „megmenekültek végrendeletének” átadása volt a következő generációnak. Ebben a szellemi végrendeletben

a megmenekültek felhívják utódjaikat, hogy őrizzék meg a vészorkszak emlékeit és küzdjenek annak megismétlődése ellen. Az ifjú generáció mintegy 1000 jelenlevő képviselője elhatározta az értekezlet negyedik napján, hogy megfelelő szervezeti keretet terem a különböző államokban, hogy a gyakorlatban is végrehajtsa a „végrendelet” előírásait.

Az értekezlet egész ideje alatt a jeruzsálemi Binjámin Hámában különleges „elektromos agy” működött, amely lehetővé tette az értekezlet több résztvevőjének, hogy felkutassa és vizsantlása rég halottnak hitt hozzártatózót.

Philip Chabib amerikai köztetítő tegnap Begin miniszterelnökkel tárgyalt, aki ismételen kijelentette, hogy hajlandó további haladékat adni Reagan személyes megbízottjának, Chabib nra Simeon Peresszel találkozik, majd Szaudiába repül.

A „MOSZAD” FŐNÖKE:

«Az iraki atomkohóval kapcsolatos felesleges közlemények ártnak biztonságunknak»

Az izraeli titkosszolgálat, a „Moszad” főnöke a Háárec katonai tudósítójának adott nyilatkozatában a leghatározottabban felszólított minden érintett tényezőt, hogy szüntesse be részletek közlését az iraki atomkohó elleni támadásról, bármilyen formában is történjen az. „Az iraki atomkohó lebombázásával még nem oldódott meg az atom-probléma, és a különböző közlemények súlyos károkat okozhatnak a hírszerzésnek” — hangsúlyozta.

A Háárec katonai tudósítója megjegyzi, hogy a Moszad főnöke csak a legkritikább esetben nyilatkozik a sajtónak és az interjú során látható volt rajta, mennyire tart attól, hogy a közlemények nyomában károsodás érheti az izraeli hírszerző szolgálatot, illetve annak információs forrásait.

— Emlékeznünk kell arra — hangsúlyozta a Moszad főnöke, — hogy az atom-probléma felmerülhet újra Iráknak vagy más ellenséges országban. Épp ezért minden felesleges turkálás ebben a témában felférhetetlen károkat okozhat Izraelnek.

— Maxis történtek ilyen károkok?

— Nézetem szerint igen, ami a hírszerző szolgálatot illeti. A felesleges közlemények veszélyeztetik hírszerzési forrásainkat és bizonyos ténvezőkkel való együttműködési lehetőségeinket.

— Nem kérek részleteket, azonban általános szempontból lehet azt mondani, hogy az izraeli hírszerzési forrásokat károsodás érte?

— Igen, és ez súlyosan árthat Izrael biztonságának mind az atom-probléma, mind pedig más témák terén.

— A sajtóra céloz?

— Minden tényezőre, mely ezzel a kérdéssel foglalkozik, beleértve a sajtót is. Felkérek mindenkit, hogy tartózkodjon felesleges közleményektől, mindnyájunk érdekében.

(Lásd vezércikkünket az utolsó oldalon.)

szerzési forrásokat károsodás érte?

— Igen, és ez súlyosan árthat Izrael biztonságának mind az atom-probléma, mind pedig más témák terén.

— A sajtóra céloz?

— Minden tényezőre, mely ezzel a kérdéssel foglalkozik, beleértve a sajtót is. Felkérek mindenkit, hogy tartózkodjon felesleges közleményektől, mindnyájunk érdekében.

(Lásd vezércikkünket az utolsó oldalon.)

A BENZIN DRÁGULÁSA VÁRHATÓ

Ha a kormány nem emeli a közeli napokban a benzin árát, akkor kénytelen lesz júliusban szubszidiálni.

Utoljára március 5-én emelték a benzin-árakat, 6,5 százalékos arányban. A kormány azóta tartózkodott a benzin árának emelésétől, annak ellenére, hogy más üzemanyagok megdrágultak.

Az energiaügyi minisztérium rámutatnak arra, hogy április óta növekedett a benzin-fogyasztás, feltételezhetően azért, mert az árak viszonylag alacsonyak maradtak.

Az energiaügyi minisztériumban súlyosan itélik meg a jelenlegi helyzetet. hangoztatva, hogy július hónapban szükséges lesz jelentős mértékben emelni a benzin-árakat, ha el akarják kerülni a szubszidiálást.

Fájdalommal közöljük, hogy drága férjem, apám, nagyapánk, rokonunk

FELDMÁR (DOMBI) SANYI

Farkasd — Natanja hirtelen elhunyt. A temetés időpontja megtudható a 053-22859 számú telefonon.

Gyászolják: felesége Ibi, fia Jehuda, menyee Bilha, unokái Sáj és Gideon, sógora Stern Hugó, sógorőné Aliz, a rokonok és a baráti kör

Vágsellye és vidéke baráti köre őszinte részvétét fejezi ki a FELDMÁR-CSALÁDNAK

FELDMÁR SANYI

elhunyt feletti mély gyászában.

DRÁGA SZERETETT ANYUKÁNK

NEMES JANKA

Máramarosziget — Givátajim

85-ik születésnapjára

KIVÁNUNK JÓ EGÉSZSÉGET, SOK ÖRÖMMEL 120-IG

GYERMEKEI, UNOKAI, DEDUNOKAI

IRATKOZZÉK FEL IDŐBEN A SZERVEZETT UTAZÁSRA

- * 2 hetes kirándulásra Magyarországon és Ausztriában
- * 3 hetes kirándulásra Magyarországon, Ausztriában és Romániában
- * Már csak néhány hely júliusra BESZÉLÜNK MAGYARUL
- * Minden más kirándulás megszervezése, beszerzünk minden repülőjegyet.

RÉSZLETEK ÉS FELIRATKOZÁS:

CENTERTOURS, Dizengoff Centerben,

a Passzázsban, a Hámásbir mellett, földszinten. — Telefon: 280245/6/7

VÁLASZTÁSI VADJÁRAT

Hallottam a tévében egy korteskedő bandát, utóljára Teheránból hallottunk ily randát. Ha már éppen Perzsiából importálunk folyvást, ne ezt hozzuk, inkább néhány petróleum-forrást!

g. j.

Végre: konszenzus!

Létrejött hát, bármily hitetlenül hangzik is, méghozzá alig két héttel a választások előtt, miközben a két nagypárt vezetői épp a politikai-frazeológiai lexikon legszebb szóvirágaival tisztelték meg egymást.

A hét elején a Kneszetben a koalíció és az ellenzék (Máarach, Likud, VNP) legteljesebb egyetértése mellett, 64 szavazattal jóváhagyták a — választási rádió- és televízió propagandaközvetítések időelosztását szabályozó törvénymódosító javaslatot.

Egyetlen képviselő (Stella Levi, Sinuj) tiltakozott — öt azonban elsőpörte a NAGY NEMZETI EGYETÉRTÉS, melyhez foghatóra alig volt példa az utóbbi években.

Igaz, a javaslat csak harmadik nekirugaszkodásra került elfogadásra; de ime, ez is bizonyítja, hogy egységben az erő, továbbá, hogy az akarat diadalt arat.

Arról van szó ugyanis, hogy a törvénymódosító javaslat több propaganda-közvetítési időt biztosít a régi, nagy pártoknak, mint a kisebbeknek, illetve az egész újaknak. Az alap-közvetítési idő tíz perc, plusz hat perc minden képviselő után. Olyan új lista tehát, amely most lép a politikai porondra, azaz még nincs egyetlen képviselője sem, tíz percen át szórakoztathatja a nagyrészt közönséget; míg olyan párt, amelynek, mondjuk 35 képviselője van, ugyanezt 220 percen át teheti (tíz, plusz harmincször hat).

A Kneszet először egyszerű szótöbbséggel fogadta el a törvényt, amely nem tetszett egynemű kis pártoknak. Az ügy a Felsőbíróshoz került, amely úgy határozott, hogy, alaptörvényről lévén szó, abszolút szótöbbség, tehát legalább 61 szavazat szükséges elfogadásához.

Újra beterveztésre került a javaslat, mintegy három héttel ezelőtt; azonban csak 60 szavazatot kapott. Kiszűrték erre a derék honatyrák, hogy mivel Flatto Sárton tagsága épp felfüggesztés alatt áll, így a Kneszetnek csak 119 tagja van, tehát 60 szavazat pont elég az abszolút szótöbbséghez.

Ki is hirdették, hogy a javaslat elfogadásra került. Igen ám, de másnap, a jegyzőkönyv és a szavazás átvizsgálások kiderült, hogy rosszul számoltak: a javaslat csak 59 szavazatot kapott. Most mi lesz?

A vezető pártok csak olyan egyszerűen lemondanak a propaganda-közvetítési idő meghosszabbításának lehetőségéről?

Hogy kevesebbet beszélhessenek? Egy zsidó országban?! De hiszen ez ellentétben áll az egyetemes nemzeti érdekekkel, amit a vezető pártok képviselnek!

S igazán elhanyagolható a Felsőbíróshág célzása arra, hogy azért nagyobb demokratikus egyenlőséget kellene biztosítani a kis pártoknak, mint amennyi a törvénymódosításban kifejezésre jut. Mert hiszen itt a domináló pártok közös érdekei forognak kockán!

Összefogás! Végeredményben is, ez nem olyan jelentéktelen ügy, mint az iráki atomkohó bombázása, vagy hasonlók, ahol van helye véleményeltérésnek, pártok közötti torzalkodásnak.

S ime, megszületett a 64 szavazat, amely diadalra vitte a törvényt.

S ebből megtanulhatjuk, hogy igenis, él bennünk a nemzeti felelősségtudat: ahol átfogó, általános pártérdekekről van szó — ott szűk pártérdekek nem emelhetnek választalat közénk!

BARKAY ZEEV

Az »Egyenlőség« megjelenésének száz éves évfordulója

Egyenlőség, zsidó politikai hetilap, megjelent 1881-ben. Megindulása a tiszzaeszlári per idejére esett és szorosan összefüggött vele. A tiszzaeszlári per idején naponta jelent meg. Kimerítő tudósításokat közölt a „nagy per” állásáról, elszántan küzdött a vérvád barbár meséje ellen a verhovayakkal, istóczyakkal és harcoss, de felvilágosító munkájával nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a per által felkavart vadszenvédélyek megnyugodtak és a meghurcolt magyar zsidóság reputációja ismét helyreállott.

A per után — mely az Egyenlőség pozícióját és tekintélyét is megerősítette — a lap tartalmában összecsugorodott, szintelenné vált és azon a ponton volt, hogy megszűnjék. Ekkor, 1884-ben vette a kezébe az Egyenlőséget, mint felelős szerkesztőt és 1886-ban, mint kiadó tulajdonos Szabolcsi Miksa, aki már előbb is a lap munkatársa volt. Szerkesztése alatt gyors fejlődésnek indult az Egyenlőség, amely csakhamar a magyar zsidóság politikai, társadalmi és kulturális törekvéseinek szószólója, irányítója lett. A lap politikai küzdelmének ezidőben legnagyobb sikere: a recepció kivívása. Magyarország zsidó vezérférfiai az Egyenlőség hasábjain indították meg a recepcióra irányuló mozgalmat, a zsidó kulturális és szociális munka terén is kezdeményező szerepet vitt az Egyenlőség Szabolcsi Miksa idején.

Sok országos jellegű zsidó intézmény — az Izraelita Közalap, az Izraelita Magyar Irodalmi Társulat, az Országos Izr. Patronage Egyesület, az Izraelita Szünidei Gyermektelep, stb. — az Egyenlőségben megjelent cikkek hatására alakult meg. Programjában szerepelt a magyar zsidóság egységesítésének gondolata.

Makai Emil, Kóbor Tamás, Polgáry Lajos, Ignóty, Roboz Andor, Patai József, Ujvári Péter, Mezei Sándor, Kiss Arnold, Feleki Sándor többé-kevésbé az Egyenlőség hasábjain kezdtek meg irodalmi munkásságukat. A régi Egyenlőség illusztris cikkírói közé tartoztak Kiss József, Silberstein Ötvös Adolf, Mezei Ernő, Eötvös Károly, Ágai Adolf, Vázsonyi Vilmos, Ullman Sándor, Vészi József, Zempléni Árpád, Mezei Mór, Mezey Ferenc, Fodor Armin, Márkus Dezső, Visontai Soma, Lipcsey Ádám, Blau Lajos, Krausz Sámuel, Fleischmann Sándor, Varsányi Gyula, Révész Béla, Timár Szaniszló, Gerő Ödön, Soltész Adolf, Hajdú Miklós, Gábor Andor, Magyar Lajos, Sebestyén Károly, Lázár Béla, Pásztor Mihály, Salgó Ernő, Lőrinczy György, Telekes Béla, Thury Zoltán, stb.; a keresztény felekezetek vezető férfiai közül gyakran felkeresték cikkeikkel az Egyenlőség hasábjait. — Pap Gábor református püspök, Haypál Benő, Baltház Dezső püspök, Huber Lipót teológiai tanár, stb.

Szabolcsi Miksa halála után (1915) az Egyenlőség szerkesztését fia, Szabolcsi Lajos vette át. A lap, amely évtizedekig hevesen küzdött az orthodoxia ellen, 1917-ben megkezdte a harcot a tudományos antiszemitizmus ellen is, amelyet Ágoston Péter „A zsidók útja” c. elfoglalt könyve és Jászi Oszkár zsidóellenes társadalomtudományi ankétja idézett elő. A Károlyi forradalom idején az Egyenlőség élesen foglalt állást az egyre növekvő cionista mozgalom ellen. A proletárdiktatúra a többi polgári lapokkal együtt az Egyenlőséget

is betiltotta, de 1919 szeptember 11-én újra megjelent.

A dunántúli és az alföldi zsidó-üldözések idején Vázsonyi Vilmos sok cikket írt az Egyenlőségben a zsidóság védelmében. Ebben a publicisztikai hadjáratban részt vettek: Sándor Pál, Gál Jenő, Bródy Ernő, Fábian Béla, a nem-zsidó politikusok közül pedig: Pakots József és Ruppert Rezső. Az Egyenlőség nagy szeretettel ápolta a chasszidikus irodalmat és a legolvasottabb hetilap volt.

Ha az elpazarolt sok erő és tehetség csak kis része érvényesült volna a konstruktív cionista gondolat és Erec Jiszráelben való megvalósulás érdekében, a véres náci-idők bizonyára sokkal

kevesebb áldozatot követeltek volna a magyar zsidóság részéről.

Amikor e sorok írója ideérkezése után, 1939 elején, a Szochnuttól követelte, hogy Magyarországra certifikátokat küldjenek, azzal az ellenvetéssel találkozott, hogy a magyar zsidók úgy sem akarnak alijjzani. Nagy nehezen sikerült odahatni, hogy tíz certifikátot küldtek Magyarországra — ezek voltak az utolsó, Magyarországra küldött bevándorlási engedélyek a második világháború kirozása előtt —, úgyszintén a jeruzsálemi egyetemnél sikerült néhány certifikátot kapni magyarországi diákok részére. (Az egyetemi beutazási engedélyeket néhai Patai József doktorral együtt kérelmeztük.)

Amikor a Törökországban székelő mentőbizottság vezetőjétől követeltem, hogy tegyenek meg mindent a magyarországi zsidók megmentésére, azt a választ kaptam, hogy híreik szerint a pesti zsidók úgy reagálnak a veszélyre, hogyha egyik utcában vannak kilengések, akkor a másik utcában lakó zsidók azt mondják, hogy „náluk ez nem fog bekövetkezni”.

Az Egyenlőség is túl későn jött rá, hogy a politikája tragikusan hibás volt és évtizedekig tévesen „nevelte” a magyar zsidóságot. Természetesen nem menthetők fel ezen vád alól az ultraorthodox körök és rabbik sem, akik nem látták, vagy nem akarták belátni, hogy a zsidóságnak csak egy útja van: Erec Jiszráel.

DOTAN JOSZEF

Interju dr. Herskovits Fábianál:

MIÉRT SZAVAZZUNK י"ל A FÜGGETLEN LIBERÁLIS PÁRTRA?

Néhány nappal a választás előtt arról beszélgetünk dr. Herskovits Fábianál, a budapesti Dohány utcai templom v. főrabijával, hogy miért érdemes a Független Liberális Pártra szavazni.

— Ez a párt évtizedek óta hűséggel szolgálja a szabadságot, az emberi méltóságot, a liberalizmus gondolatát. A cionista eszme, a zsidó nép nemzeti és vallási ideáljainak megvalósításában mindig megtalálta az arany középutat. Úgy vélem, állami és társadalmi érdek, hogy ennek a pártnak ereje és hatóképessége minél nagyobb legyen — különösen most, amikor politikai és társadalmi tényezők gátlástalanul távolodnak el a problémák józan és felelős mérlegelésétől a vad szélsőségek felé.

— Van-e jelentősége annak, hogy a Független Liberális Párt hangja, politikai stílusa is mindig mértéktartó volt?

— Ennek véleményem szerint óriási a jelentősége. Jó hír, hogy ember nem foedhatia el azt az utszéli, szitkozódó hangnemet, amely ujabban

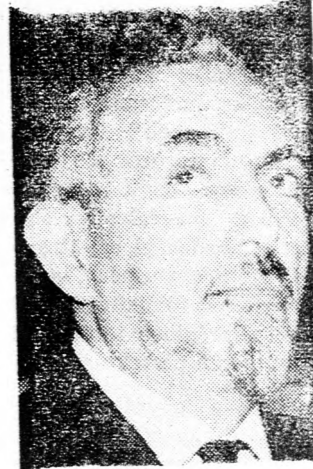
jellemzi egyes pártok politikai propagandáját. A Független Liberális Párt soha nem próbálta hazugsággal helyettesíteni az igazságot. Soha nem hirdette, hogy a politika és az erkölcsi tisztesség — két külön világ. Ez a párt soha nem görnyedt meg a hazaáruló és a zsidó tradíció hilleli szellemét durva lábakkal taposó sötét, fanatikus vallási szekták dikátuma előtt.

— Mi a véleménye arról, hogy a törzsi ellentétek kérdése is a választást megelőző korthesháború fókuszába került?

— Szomoruan látom a jelenséget, de meg kell mondanom, a Független Liberális Párt soha nem igyekezett tökélt kovácsolni a törzsi ellentétekből. Ellenkezőleg. Az ellentétek feloldására, pontosabban a teljes szellemi és kulturális kiegyenlítődésre törekszünk.

— Milven emberek vezetik a Független Liberális Pártot?

— Olyan emberek, akik soha nem voltak botránv-hősök, sem gazdasági, sem

Dr. HERSKOVITS FÁBIÁN: „Mindig az arany középut”

társadalmi, vagy politikai vonatkozásban. Csak a nemzet és a zsidó nép érdekeit tartják szem előtt. Mély meggyőződésem, hogy nem szűken értelmezett pártérdek, de általános nemzeti érdek is, hogy a független liberálisok minél több sullyal rendelkezzenek a Kneszetben és az állami élet minden területén. Arról igyekszem meggyőzni barátaimat, ismerőseimet, hogy szavazzanak így: י"ל — szavazzanak a Független Liberális Pártra.

* (hirdetés)

Giora Náor bemutatja: CIGÁNYBALLADÁK

magyar, jugoszláv, orosz, román stb. cigányzene és nóta André Zweig ★ Grisa ★ Baldi ★ Carlos közreműködésével. Az 50. előadás Tel-Avivban, a Bét Lessinben, rechow Weizmann 34, június 20, szombat és június 24, szerda este 8.30 órakor június 21 Haifa, „Bétenu”.

Az iroda: 03-852988.

GYERMEK KÖTÖTTÁRU

OFER

EXPORTFELESLEG KIARUSÍTÁSA

CSAK 2 HÉTIG

TEL-AVIV, LEVANDA 18,

NYITVA 8.30—16.00, PENTEKEN 8.30—12.00

ARTICS B.M.

ÖRÖMMEL KÖZLI, HOGY A SOTHEBY PARKE BERNET GROUP

izraeli ügynökévé nevezték és szívesen ad tanácsokat „Sotheby” vételénél és eladásánál az egész világon. További felvilágosításért forduljon: A. KILASZ asszonyhoz, Artics B. M., Tel-Aviv, szd. Saul Hámelech 41, telefon: 269328 találkozó megbeszélésére hétfőn, kedden, csütörtökön, 9—12 óra között.

IZRAELI OPERA

Alapította: Edis de Philippe

A MŰSOR: Gála-bemutató, Tel-Aviv, június 20, szombat este, június 27. Haifa, június 22, az Auditoriumban, Jeruzsálem, június 24, a Binjáné Háumában.

OTHELLO,

VERDI OPERÁJA

Tel-Aviv, június 23, június 28, CIGÁNYBÁRÓ. Jegyek: T.A., Allenby 1, tel. 657227, Jeruzsálem: Káháná, Ben Nám, Haifa: Kupát Mákkábi.

»Glatt kóser!«

Saul Horonik-Pelz és társa vezetése alatt

JÓ HIR A NAGYKÖZÖNSÉGNEK!

Örömmel jelentjük vendéglőnk megnyitását

Tel-Aviv: „Tip-Top”, rch. Mikve Jiszráel 4

(ALLENBY SAROK), TELEFON: 613244

Árad: Kereskedelmi központ

- ★ Házi készítésű ételek, mint otthon
- ★ Kész ételek hazavinni
- ★ Üzleti étkezések
- ★ Étél-ellátás intézményeknek és irodáknak

VISZONTLÁTÁSRA!

Másutt is így kezdődött

Meggyőződés, hogy ezzel nem egyéni óhajj fejezek ki, hanem valamennyien azt szeretnénk, ha már mielőbb magunk mögött tudnánk a választások napját. Ez az általános óhaj azoknak az eseményeknek, amik a légkörnek a következménye, ami az államot, kezdve a legutóbbi héten, kezdje feljuttatni, amióta az erőszak és a huligánizmus olyan mindennapos gyakorlattá vált, mellyel a politikai ellenfelek próbálják elnémi tani egymást.

Demokratikus államban a választási hadjáratnak hasznos, pozitív jelenségnek kell lennie, amelynek során a kormánypart általában felmutatja az uralma éviében elért eredményeket, márpedig olyan kormány még nem akadt, amely ne pozitívan tüntesse fel hivatali működését, még akkor is, ha ez teljességgel volt kudarcokkal és mulasztásokkal; ugyanakkor az ellenzék természetesen kihasználja a kormányon lévő gyenge pontjait és megteszt minden, persze törvényes keretek közt, hogy ezáltal ő kerüljön kormányra.

Ezenként többször is sor kerül a nagyvilág demokratikus államainak.

- * Finom gumiharisnyák
- * Ortopéd fűzők
- * Könnyű ludtalpbetétek
- * Sérvköttők

ORTHOPEDIA
"LABO"
Haifa, Arlozorov u. 8.

Fontos értesítés a személyi kártérítések élvezőinek MOST ÜDÜLHETNEK IS

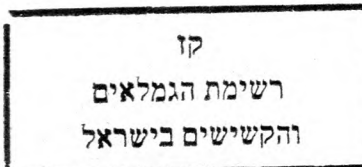
a cfáti YAIR-SZALLÓBAN

- * Kétágyas szobák külön mellékhelyiséggel
- * Teljes panzió gourmandoknak (köser)
- * Saját uszoda a Mecudá tövében

Pénzügyminisztériumi beutalással rendelkező üdülők fordulhatnak egyenesen a YAIR-SZALLÓHOZ. CFAT. ahol minden hozzáfizetés nélkül, vendéglátási szolgáltatásokat kapnak.

További felvilágosítás és helyrendelés: YAIR-SZALLÓ • TELEFON: 067-30245, CFAT

TISZTELT POLGÁROK!
EMLÉKEZZENEK: „Tiszteljük az öregeket!”
SZAVAZZATOK

Hallgassák meg a rádióban listánk kiáltványát, június 21-én, 14.34, június 24-én 18.25, június 25-én és 26-án 14.05 órákor.

Jelentkezzenek önkéntesen segíteni „Regev”, P. O. B. 37519, Tel-Aviv. • Telefon: 253038

F. Steiner
NŐI RUHAGYAR
RUHÁK (PLISZÉ IS), BLUZOK, SZOKNYÁK,
2-RÉSZESEK ÉS ANYAGMARADÉKOK
gazdag, modern választéka
Eladási raktár magánszemélyeknek: T.A., Levanda u. 30, III. em. (lift van).
Nytva 8-16.30-ig

Irta: SÁBTAJ HIMMELFARB
mai valamelyikében választásokra, nagy politikai fordulatokkal járókra, de noha minden ilyen államban küzdelemmel járnak a választások, s a küzdelem mindenütt más-más formában zajlik. De sehol nem tapasztaljuk azt, amit Izraelben kellett látnunk az utóbbi hetek során.

Izrael mai kormánya négyévi uralma során nem egyszer került abba a veszélybe, hogy képtelen lesz folytatni a működését. A hatalomhoz való ragaszkodás azonban rábirta a miniszterelnököt és koalíciós partnereit, hogy különféle parlamenti manőverek révén kihúzza a kádenciáját a Knesset mandátumának a lejártáig. Ennek érdekében hajlandó volt engedni a koalíciós partnerek zsaroló követeléseinek is, nem törődve azaz, hogy ezzel az államot a megeddél szélére taszítja.

Kell-e vajon csattanósabb bizonyíték a kormány ingadozó helyzetére annál, hogy a legfontosabb miniszteri tárcák birtokosai lemondtak a tisztükről és kiléptek a kormányból? A földkerekség minden kormányában a miniszterelnök, a külügyminiszter, a hadügyminiszter és a pénzügyminiszter tárcája a legfontosabb. Ha ezek valamelyike arra meggyőződésre jut, hogy nem vállalhatja tovább a megbízást, akkor ez nem személyi kérdés, hanem az egész kormány működése további lehetőségének a problémája. Az ilyen kormányok sehol a világ egyetlen demokratikus államában élnek.

Elég volt látnunk az utóbbi hetekben a tévé egy-néhány propagandafilmet, hogy beláthassuk, mi vár arra az izraeli polgárra, aki szabad, demokratikus államban óhajjt élni, ha majd olyan társadalmi rendszerben kell élnie, amelynek módszerei e propagandával előre vetik súlyos árnyakat.

Amikor huligánok felgyújtják a Máarách klubjait, a Likud nevében ezerszáz csöcselék szervez zavargásokat végig a Likud jel-szavait írva táblákra; ezt nem tekinthetjük véletlennek, mert különben hogyan történhetett volna meg az, hogy többszáz ilyen jel-szót nem valami titkos nyomdában, hanem magában a Likud választási törzskarában nyomtattak?

A Máarách politikáját valló idős hölgy életveszélyes megfenyegetése intő jele annak, hogy juthat az izraeli társadalomra, ha az a rezsim kerül uralomra, amely az ilyesmit batorítja.

Nem kell túl részletesen megmagyarázni, hogyan indultak el az események Európában a 30-as években. Szónoklatokkal kezdődtek, amelyek hallatán a felzúgott tömegek, anélkül, hogy ezt ki fejezetter megmondták volna nekik, rögtön jól tudták mit kell tenniük. Emlékeztetünk rá, mi lett az eredmény. Azok, akik a huligánokat ebbe az izgalmi állapotba hozták, bizonyítsák be tettekkel, hogy ők nem óhajjták a zavargások folytatását, elutasítják a módszereket és nem tűrik meg a táborukban. Meri ha ezt nem teszik, akkor ez intő és óvó jel a mi számunkra, súlyos figyelmeztetés, amire az ország minden polgárának tiltakozással kell válaszolnia: — Hagyjátok abba, mielőtt az egész országot a mélységbe taszítanátok, mielőtt hazánkat úgy elzúllasztjátok, hogy az egész demokratikus világ kitaszít minket a kebeléből és semmilyen nemzetközi fórum nem hajlandó velünk egy asztal mellé ülni.

mában sem folytatják ilyenkor a működésüket, hanem a miniszterelnök benyújtja a lemondását és új választásokat ír ki.

A demokratikus világban még olyankor is hasonló helyzet alakul ki, amikor másodrendű tárcák birtokosai lépnek csak ki a kormányból. A demokratikus világban a játékszabályok célja a demokrácia megerősítése, ott a kormányzat közelességének tartja ily módon biztosítani a polgárokat afelől, hogy csak az ő hozzájárulásukkal kormányozhat tovább. Izraelben nem ez történik. A kormány akkor is hajlandó tovább működni, ha belülről széthullik és elvesz minden tekintélye.

Az állampolgárok általában tudják, meri hiszen tapasztalhatták, mi zajlott le hazájukban a mostani kormány uralma alatt, miért is elég, ha a választási hadjárat idejét rövidre szabják, hiszen mindössze arra kell ennek során felhívni a figyelmet, hogy a szavazók szabadon mondjanak véleményt, kit óhajjtanak kormányzásal megbízni a következő kadeneciára.

Izraelben az utóbbi hetek során bebizonyult, hogy ami a világ minden demokratikus államában magától értetődő, az Izraelben nem érvényes, mert nálunk a tárgyalások meggyőzés helyett erőbevetésre került sor; kibontotta zászlaját a huligánizmus és átvette uralmat az erőszak, mintha csak valamely diktatórikus államban élénk.

Elég volt látnunk az utóbbi hetekben a tévé egy-néhány propagandafilmet, hogy beláthassuk, mi vár arra az izraeli polgárra, aki szabad, demokratikus államban óhajjt élni, ha majd olyan társadalmi rendszerben kell élnie, amelynek módszerei e propagandával előre vetik súlyos árnyakat.

Amikor huligánok felgyújtják a Máarách klubjait, a Likud nevében ezerszáz csöcselék szervez zavargásokat végig a Likud jel-szavait írva táblákra; ezt nem tekinthetjük véletlennek, mert különben hogyan történhetett volna meg az, hogy többszáz ilyen jel-szót nem valami titkos nyomdában, hanem magában a Likud választási törzskarában nyomtattak?

A Máarách politikáját valló idős hölgy életveszélyes megfenyegetése intő jele annak, hogy juthat az izraeli társadalomra, ha az a rezsim kerül uralomra, amely az ilyesmit batorítja.

Nem kell túl részletesen megmagyarázni, hogyan indultak el az események Európában a 30-as években. Szónoklatokkal kezdődtek, amelyek hallatán a felzúgott tömegek, anélkül, hogy ezt ki fejezetter megmondták volna nekik, rögtön jól tudták mit kell tenniük. Emlékeztetünk rá, mi lett az eredmény. Azok, akik a huligánokat ebbe az izgalmi állapotba hozták, bizonyítsák be tettekkel, hogy ők nem óhajjták a zavargások folytatását, elutasítják a módszereket és nem tűrik meg a táborukban. Meri ha ezt nem teszik, akkor ez intő és óvó jel a mi számunkra, súlyos figyelmeztetés, amire az ország minden polgárának tiltakozással kell válaszolnia: — Hagyjátok abba, mielőtt az egész országot a mélységbe taszítanátok, mielőtt hazánkat úgy elzúllasztjátok, hogy az egész demokratikus világ kitaszít minket a kebeléből és semmilyen nemzetközi fórum nem hajlandó velünk egy asztal mellé ülni.

Egy teljes hétnek kellett így

zavargásokkal, rendbontásokkal, erőszakoskodásokkal ettelmie, hogy végül megszólaljon a tévében a miniszterelnök, de akkor sem úgy, ahogy egy demokratikus állam kormányfőjének kellene, hanem ártatlan képpel, kedélyes modorban, mintha mindaz ami történt, nem lett volna súlyos, a Máarách klubjainak a felgyújtása nem lenne jelentős, a gyújtó-bomba dobása a tel-avivi Máarách klubra nem lenne döntő esemény; mindössze annyival próbálta hallgatott jobb belátásra téríteni, hogy ha valamelyik szónok nem retszik nekik, hát ne hallgassák meg.

De hol maradt a huligánizmus megbélyegzése?

A miniszterelnök mindössze annyit mondott, hogy jó gyerekként kell viselkedni, ezzel ám csak súlyosította a helyzetet, mert a huligánoknak nem volt szükségük arra, hogy a miniszterelnök tovább uszítsa őket, ők ennyiből is megértették, hogy folytathatják a garázdálkodást, mert hiszen senki sem figyelmeztette őket arra, hogy amit eddig tettek, az bűn és törvényszegés, mit több, a szabad és demokratikus Izrael létének az aláaknázása. Szívünk mélyéről tör há fel a felkiáltás: — Hagyjátok ezt abba, legalább most, az utolsó percben térjétek észre, meri mindenütt a nagyvilágban így indult az erőszak és a huligánizmus, s hogy hová vezetett, azt a közelmúlt történelme ékesen tanúsítja.

MIÉRT CSAK ILYENKOR?

Nemcsak erőszak és durvaság, megnyilatkozások tanui vágyunk a napokban egyes pártok részéről. Sokan vannak, akikhez alig lehet hozzájutni az évek során, de most, választások idusán mosolyogva ereszkednek le a néphez, kezefognak eddig figyelemre se méltott polgárokkal és ígérnek, ígérnek füt-fát a végtelenségig. Pártaktivisták bekopogtatnak peremvárosok nyomortanyáin is a lakásokba, érdeklődnek lakásnélküliek, állásnélküliek problémái iránt és ígérnek a végtelenségig. Óreg, magukra hagyott emberek, akikről a társadalom megfeledkezett, akiknek sorsa mindenkit közömbösen hagy, most értetlenül tapasztalják, hogy ők is fontosak, hogy rájuk is gondolnak.

Egyszer négy évben, néhány napig. Polgárok, akiknek postaládája mindig üres, akiknek senki se ír és leveleikre senki sem válaszol, most szemüket dörzsölik, mert a levélhordó szinte mindennapos vendég náluk. Választási felhívások tömege a szivárvány minden színében, a héber alfabéta minden betűjével ellátva, nekik címezve, nekik, akik a világ legnévtelenebb embereinek tekintették magukat.

És a felhívásokban, a röpcédulákon, ígértek végtelen tömege.

A névtelen polgár csodálkozás-

sal tapasztalja, hogy most azokon a nyelveken is felkeresik, amelyeket megért. Most, néhány hétre megszűnik a héber nyelv kizárólagossága és magátólérteendő természetességgel szólnak hozzá — szóban és írásban — magyarul is.

Miért csak egyszer négy évben?

Mennyivel szebb volna, ha a négy év során is tartaná a kapcsolatot a választópolgárral, ha a szürke hétköznapok idején is, amikor a polgárnak volna szüksége a pártokra és képviselőikre, hogy útmutatással, segítséggel, vagy akár csupán jó szóval adnák jelét annak, hogy túl a szavazóedződán, az ember is érdeklő ők.

Miért felejtik el a pártok és honatyák, hogy előbb-utóbb ismét szükségük lesz a választó jóakarátára?

Kár, nagy kár.
RÖSSSEL MORDECHAJ

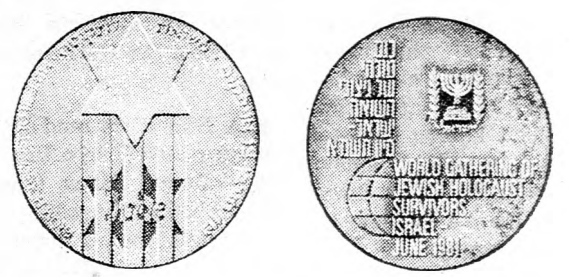
LÖBLI EMIL keresi
a 110/18 Nagybánya, és a 110/26 orgoványi munkásszázadokból bajtársai címét és ROSENFELD HUGÓ, CZITROM ANDOR, GOTTLIB AVRAHÁM és SCHREIBER GEZA címét és telefonszámát. Kérem, közöljék este 9-10 között, telefon: 03-801238

IZRÁEL NÉPE NEM FELEJTI EL A VÉSZKORSZAKOT

„A VÉSZKORSZAKTÓL A MEGUJHODÁSIG”
ÚJ ÁLLAMI EMLÉKERME

- Harminchat évvel ezelőtt — megsemmisültek a náci bandák és felszabadultak az életben maradt zsidók a haláltáborokban.
- Ebben a hónapban — a zsidó megmenekültek a világ minden részéből Jeruzsálemben, Izrael foyarásában grülieknek.
- A vézskorszak megmenekültjei értekezletének alkalmából — Az Állami Eremkibocsátó Társaság különleges állami érmet vert, amely megrázó erővel jelképezi a vézskorszak és Izrael, mint önálló állam feltámadása közötti kapcsolatot, illetve az átmenetet a sötétségből a világszaga és az elnyomtasból a megváltásba.

- Az érme megtervezése — nyílt versenypályázat útján történt, amelyben több tucatnyi művész vett részt. A kiválasztott rajz rács mögé zárt Mágén Dávidot ábrázol, rajta a „Jude” szóval, ami a náci által a zsidókra alkalmazott gúnynev. Felette világszaga és felszabadult Mágén Dávid, jelképezve a reményt és a nemzeti megújodást.
- Az érme — bronzból, ezüstből és aranyból készült. Különleges jellege miatt az érme mennyiségi korlátozás nélkül került forgalomba a szeleskörű nagyközönség és nemcsak a Társaság előfizetői számára.
- Az érmet szállítják — ha arany, olajfából készült dobozban, ha ezüst, olajfa-talappal.
- Megrendelhető — postán, a mellékelt, kitöltött szelvény révén, amelyhez csatolni kell a megfelelő összegre kiállított csekket és az egészet elküldeni Jeruzsálemben központi hivatalunkhoz.
- Az érme megvásárolható az Állami Eremkibocsátó Társaság eladási fiókjában, Jeruzsálemben (Achad Háam utca 5) és Tel-Avivban, (Mendeli utca 3) minden nap 9 és 19 óra között megvásárlás nélkül (pentei napokon 13 óráig).
- A Társaság előfizetői a közeli napokban személyes értesítést és megrendelőlapot kapnak.

ÁLLAMI ERMEKIBOCSÁTÓ TÁRSASÁG KFT.
AZ IZRÁELI ÁLLAMI ERMEKET KIBOCSÁTÓ ÜGYOSZTALY

Háchevrá Hámešámit L'medálot U'lemátbeot B.M. Achad Háam utca 5, Jeruzsálemben 92151
Kérem, küldjék el címre ajánlott leveiben a következő „A vézskorszaktól a megújodásig” érmeket:

Név	Átmérő mm.	Súly gr.	Ár	Mennyiség	Összesen sekel
Arany/950	30	15	2740 s.		
Ezüst/935	37	26	222 s.		
Bronz/	59	98	56 s.		
Összesen					

Sekelben, beleértve a csomagolás és szállítás költségeit valamint az értéktáblatadót.
Mellékleten a számú csekk a fenti összegre kiállítva.
Jelenleg nem kívánok rendelni. kérem, küldjenek nekem tájékoztató anyagot az önként előfizetőként való feliratkozás tárgyában. (Mint ismeretes, az előfizetőként való feliratkozás nem foglal magában semmilyen fizetési, vagy megrendelési kötelezettséget.)

Név:
Személyazonossági igazolványszám:
Cím:
Város: Mikud:
Dátum:

A Társaság előfizetői állandó engedélyt kapnak. A Társaság fenntartja a jogot az áruk megváltásáért és/vagy előzetes értesítés nélkül leállítani, illetve korlátozni a kiarusítást. Az érmeket a megrendelés megérkezésétől számított 16 héten belül legkésőbb szállítjuk le.

KÖZÉLETI HIREK

NEGYVEN-ÉVES ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ

A nagyváradi „Dr. Kecskeméti Lipót” Zsidó Liceum 1941-ben végzett növendékei 40 éves érettségi találkozózt rendeztek Haifán. A bankett után iskola-találkozó volt, amelyen a többi osztályok egykori növendékei is részt vettek. Az ország minden tájáról mintegy husz „öregdiák” gyűlt össze és nemcsak egymással, de két itt élő egykori tanárral, prof. Teller Jákobbal és prof. Weininger Simonnal is találkozott. Fux Pál festőművész — a szintén jubiláló osztálytárs — rézkarcot készített erre az alkalomra, melyet

mindenki aláírt és emléklapként hazavitte.

Másnap családi találkozó volt, amelyen külföldi vendégek is részt vettek — mintegy kilencven ember volt jelen. A találkozó ünnepélyes megnyitóján dr. Herskovits Alfréd és prof. Teller Jákob mondott üdvözlő beszédet. Tubin Anci elszavalta Szabolcsi Lajos „Jiszgdál” című versét.

Braun István, dr. Herskovits Alfréd, Rosman Ernő és Rubin Gusztáv szervezte a sikerült találkozót.

Nagy részvét mellett tartották meg a Szatmárról elszármazottak évi ázkárját a tel avivi Je surun templomban. Dr. Weissbrunn Zoltán megnyitó beszéde után R. Deutsch v. szatmári rabbi mondott emlékbeszédet. Freimann Zoltán rendezte az ázkárát, a liturgiai funkciókat Stern Náf tál rabbi látta el. Willinger Jákob és Iczkovits Jechák gyűjtötte meg az emlékgyertyákat.

A WIZO natanjai „Vidám Szinpad” együttese sikeres előadást tartott. Az új műsort Hirsch Judit rendezte. Keleti Duci konferált. A szereplők: Blum Ibi, Hersch Bella, Keleti Miklós és Biedermann Ali. A fővilágosító és szinpadmester funkcióját kitűnően látta el Weisz Tubi. Lázáro vits Joram — 12 éves kisfiu — nagy sikert aratott tangóharmonika-számaival.

Szenes Erzsébet író és költőnő kegyeletére ázkárát volt Jeruzsálemben, a HOH, a Bné Brit rend Jesájahu Press páholya, a WIZO és a Chug Jocé Hungária közös rendezésében. Grünwald Dávid elnöki megnyitóját után Fisch Ávra hám, Ron Giládi, dr. Árje Kaddar, Miron Eszter és dr. Benedek Pál elevenítette fel az elhunyt emlékét. Rosenberg Naftali az El málé ráchámim imát recitálta.

Dr. Hollaender Artur tartott előadást Natanján, a Bné Brit rend Löw Immanuel páholyában „Az izraeli maffia” címmel — egy, a témával kapcsolatos franciául, megjelent kötetet ismertett ve. Léb Akiba, a páholy elnöke mondott bevezetőt, Wolf Rózi, Zimmermann Blanka és Blum Rózi volt a háziasszony.

Időszerű politikai kérdésekről rendezett vitaestet a HOH tel avivi kulturbizottsága és a Bné Herzl szervezet. Dr. Hermann Dezső, Dán Ofry és Rössel Mordecháj adott elő. A vitát Benedek Pál vezette.

Királyhegyi Pál, a kiváló magyar-zsidó humorista (81) Budapest elhunyt. Pályafutásának méltatására visszatérünk.

Bát Jámiban, a Nyugdíjasok klubja közönsége előtt sikerrel szerepelt Sarona Salom, aki írásából olvasott fel. Az estet Ungvári Róza rendezte.

„Egy munkászázzal a második magyar hadseregnél” címmel adta ki Budapest dr. Bednár Barnabás az emlékiratait. A kis kötet a szerző saját kiadásában jelent meg.

Forrai Eszter, a Párizsban élő magyar-zsidó költőnő „Korall zátony” című kötete Münchenben megjelent — az Etana és a Herp kiadó közönségében. A kötetet illusztrációit Bíró János készítette. Ismertetésére visszatérünk.

A szilágysági mártírok emlékműve

A Szilágyságból elszármazott zsidók vérszomjazó emlékműveit, Zilah, Somlyó, Zsibó, Kraszná, Nagyalu és környékének volt lakosai, akik Izraelben építették újjá ösztört életüket, elpusztult családtagjaik, barátai, szülei és gyermekeik emlékére maradan dő emlékművet állítottak fel Peta

tách Tikva egyik kies negyedében. A gondozott parkra nyíló kfar-ábráhámi templom, amelynek felépítésében Legman Zalmánnak oroszánrésze volt, valószínűleg a kultúrközpontja a környék dolgos, szorgalmas magyar-zsidó kisembereinek, akik a ma — többszáz — zsufolásig megtöltötték az emlékmű-templomot, hogy mártírjaikra emlékezzenek. Weiss Rudi bevezetője után Salzberg Akiba jiddis és héber nyelven szólott a vérszomjazó tanulmányokról, Rappaport Ottó, az Uj Kelet szerkesztője mondott emlék beszédet. Az El málé ráchámim recitálása után az egybegyűltet közös kádist mondtak. (K.J.)

A Bné Brit Rend tel-avivi Nordau páholyában, az „Egészségünk problémáiról” című orvosi szimpozion keretében Dr. Rothschild Magda tartott előadást a légzőszervek megbetegedéseiről s Dr. Komlós György a bőrbetegségekről. A szimpozion Jakabovits Béla vezette le.

EGYMÁS KÖZÖTT

SZEMÉLYI HIREK

Schön Dezső, a héten feleségével Olaszországba repült, ahol a nyári hónapokat tölti. Címe: Hotel Flora, 30 April Str. 2, I—39012 Merano, Italia.

Meleg szerencsekívánatokkal árasztják el a jóbarátok a nagy szülőket, Stern Tibort és Mártát: Ági leányuk és Goldberg Tomi vejük Roy kisfiának a napokban öcsikéje született.

Sok jókívánsággal vették körül a héten Menachem Cvi Kadárit, a Bár Ilán egyetem professzorát — a volt rektort — és feleségét, unokájukat, Nérit — dr. Ferenc Jozsi natanjai orvos és felesége, Michál kislányának megszületésekor. Sokan gratuláltak a dédszülőknek, Schwarz Jehosának és Sosánának, Goldstein Chájának és a Natanján élő Doy Hollaendernek is.

Hagyományos keretek között tartották a héten Jeruzsálemben, a Héber Egyetem francia termében Blum Dani bár micvá-ünnepségét. Sok szeretettel gratuláltak a vendégek az ünnepeltnek, valamint szüleinek, Blum Sándor matematikusnak (Arad) és feleségének Brigittának, valamint a nagyszülőknek Blum Bertának és a Szebenből elszármazott Mayer Oszkárnak.

Nagy részvét mellett temették el Natanján Kappel Imre nyugdíjas vegyész (Balázsfalva-Kolozsvár). Az elhunyt sógora, Edelstein Áron pszichológus (Petach Tikva), a Bár Ilán egyetem docense méltatta, kádist az elhunyt fivére, Kappel Jenő mondt.

A Wingate testnevelési főiskolában a héten tartották az évzáró ünnepélyt és a diploma kiosztást. Az idén végzett növendékek sorában van belső munkatársunk, Drory Dávid lánya, Anát is.

Jöjjetek, mentsetek meg népünket!

Egy nagy, 15 lélekkel álló család súlyos problémákkal küszködik, amelyek hallatára, mindenki könyörületességre hajlamos, mert lelke megrendül (a család tisztelete miatt nem részletezhetjük a borzalmas bajokat és problémákat, amelybe a család került betegségek és Isten örizz, bajok miatt.)

Lélekből fordulunk minden jószívű emberhez, hogy életmentést biztosító adománnyal járjon hozzá e család megmentéséhez, amelyben számos ismert Tóra-tudós volt. A Könyörületesség Atyja megfizeti, jócselekedetek által, amelyek hosszú évekre hűzödnek, és amelyek boldogságot biztosítanak, a könyörület adományt. 5741 ijjár hó 20.

A jótéteményről beszélők és megváltást várók
Jákov Jiszráel Kánivszki
Chájim Pinchász Slomo Zalmán Ojerbuch
bár Jákov Jechák Scheinberg
En is csatlakozom a fentiekhez
Jozséf Sálom Eljásuv

Adományok küldhetők a kezességi bizottság tagjai címére: Reb Zeév Lang, Bájit Vágán utca 77, Jeruzsálemben Háráv Smuél Ojerbuch, Geser Hechájim 9, Jeruzsálemben Háráv Árje Finkel, Máláchi 35, Jeruzsálemben Háráv Dávid Schmiedel, Rási 25, Bné Brák Háráv Slomo Müller, Jáháglom utca 9, Petách Tikva vagy a 247-306 számú folyószámlára, Bank Hámizráchi, Málkéj Jiszráel utca 3, Jeruzsálemben

A HAIFAI MOZIK MUSORA

ORAH — ELISMERÉSSEL
ARMON — A SZELHÁMOSOK KIRÁLYA
ÁCMON — BRONX NEGYED
RON — CSÖBÖRBÖL VÖDÖRBE
AMPHI — SZARVAS VADÁSZOK

EGY ORVOS EMLÉKÉRE

Egy magasszínvonalú magyar-zsidó intellektuális lettünk szégyennek: június 7-én, hosszú, nehéz szenvedés után, 61 éves korában meghalt dr. Méra Endre (Bandi), ideggyógyászati szakorvos, aki nagy tiszteletben állott nem csak szakmai síkon, de páciensei körében is.

Már, egy kész, elnyert doktortulással (társadalomtudomány) a háta mögött irratkozott be a marosvásárhelyi Orvostudományi Egyetemre, ahol kitűnő eredményel végezte el tanulmányait és vált, az akkor már világhírű Miskolczy Dezső professzor asszisztensévé. Tudományos hajlama, kitűnő analitikai képessége s diagnózis-megállapítás terén elért eredményei tették a fiatal neurológust szakmájában egyik reménységévé. Még 35 éves sem volt s már több mint husz tudományos dolgozat volt mögötte.

Munkaerőjének teljében alijjázott, feleségével, Hannával, aki szintén orvos volt és két lányával: Anikóval és Ágival.

Fatális közlekedési baleset következtében egyik napról a másikra elvesztette az egyik lábát. Ezzel egyidőben élettársa gyógyíthatatlan betegségben tragikusan rövid idő alatt meghalt. Méra Bandi rokkantán, betegben, egyedül maradt. Életének ezen a mélypontján mutatkozott meg kemény emberi magatartása, kifogyhatatlan lelkiereje és a hivatása iránti mélyhűség. Dr. Méra Bandi mindenkinek jó orvosa volt, csak ön magának nem. Tulbecsülte saját erejét és a két súlyos kór, ami egyszerre támadta meg szervezetét, idő előtt végzett vele.

E sorok írója más oldalról is

POSTAI ELŐFIZETÁINK

EGY ÉVFOLYAM
1981. április 1-15-ig
1 havi előfizetés az ÚJ KELETRE
82.30 székely értéktáblatáddal

Kérjük előfizetőinket, hogy az esedékes összeget az új áron fizessék be a hónap elején. A kiadóhivatás:

NAGYVÁRAD ÉS VIDÉKE EZIDEI ÁZKÁRÁJÁT

Jeruzsálemben, a Héjchál Slomo nagytermében (Hámelech George 58 sz.), június 24-én, szerdán délután 1/2 óra tartjuk. Találkozás délután 4 óráig. EGYIDEJÜLEG bemutatjuk az elkészült Emlékkönyvet és elfogadjuk reá előjegyzéseket.
A Nagyváradról Elszármazottak Szervezete, Tel-Aviv, Bár Giora 14. Telefon: 281691.

SALGÓTARJÁN ÉS VIDÉKE MÁRTIRJAINAK ÁZKÁRÁJÁT

1981 június 25-ikén — כ"ה סיון — csütörtökön d.u. 5 óra tartjuk Tel-Avivban, Bár Kochbá 31 sz. alatt, a Rómszk templomban.

Felejtethetetlen férjem, apám, testvérem, nagyapám és sógorom

GLÜKMAN ADOLF 77

Nagyszében — Rámát Eljáhú
ÁZKÁRÁJÁT ÉS SIRKÓAVATASÁT
1981 június 21-én, — vasárnap délután 4 óra tartjuk a choloni temetőben.
Találkozó az új kapunál. A GYÁSZOLO CSALÁD

Százhusz esztendeig!

Irta: CHANA ZEMER

Erőt, egészséget, százhusz évig. Nem, nem a Kneszet 120 képviselőjére gondolok, noha választások előtt állunk, és szüntelenül velük foglalkozunk. Amikor 120 évet mondok, Teddy Kollekre gondolok, aki most tölti be 70-ik évét. Engem ez valóságosan megdöbbent, mert az a Teddy Kollek, akit én ismerem, az oly viharosan energikus, mint akit a hetventől még évtizedek választanak el. De hát a hivatalos adat, az hivatalos adat.

A hetvenedik évet meg szokás ünnepelni, persze, ha van kit ünnepelni. Ezúttal van kit. Mert Teddy Kollek annyi szép akcióit kezdeményezte és hajtott végre Izráelben, kivált Jeruzsálemben, s legkivált a kultúra terén, hogy ha azokat tucatnyi ember között osztanók fel, mindegyikük még külön-külön is kitüntetés érdemelne.

Teddy Kollek álmódú és megvalósító egyszemélyben. Előbb megálmodja a maga elképzelését, aztán nekigyűrközik, és meg is valósítja. Befogja a cél szekere elé a legmegfelelőbb segítőtársakat, lelkesedését beléjük oltja, ha van ellentét köztük, elsimítja, valamennyien együttműködnek vele, ő pedig így alkot örök értékeket ennek és a következő nemzedéknek.

S ha mindez nem lenne elég, van még egy olyan különleges érdeme is, amihez véletlenül jutott hozzá: hogy ő lehetett a főváros polgármestere, méghozzá éppen annak egyesítése után. A véletlen azonban 14 évvel ezelőtt esett meg, s utána már nem számított véletlenségnek. Ami azóta történt, az az ő tudásának, értelmének, konok kitartásának a gyümölcse. Hogy Jeruzsálem ma ilyen, annyian, s nem olyan, mint Dublin vagy Belfast, az természetesen a főváros lakosainak és Izráel mögöttük álló népének köszönhető. Nemzeti alkotásokat sohasem egyetlen ember terem meg. De Teddy Kollek volt a vezetőjük, ő jelölte ki nap nap után minden kérdésben a kitartandó utat, sokszor szomorított meg embereket akarata és tiltakozása ellenére, miközben a tömegek követték.

S itt áll most előttünk ez a férfiú, aki valóban 70 éves, de tetterösebb, mint valaha, s immár biztosította a maga helyét a történelemben. Gondolom, az emberiség történelmében is, de a zsidó történelemben minden bizonynyal.

Nem mintha senki se bírálná, nem mintha nem lennének ellenlábasai. Jaj annak a közéleti férfiúnak, akitnek nincsenek ellenfelei és bírálói, még gyűlölöi is akadhatnak. Akit senki sem támad, az bizonyára nem elég elszánt, nem eléggé küzd, az bizonyára igyekszik mindenkinek eleget tenni. Se hideg, se meleg. Nem Teddy Kollek. Teddynek mindig megvan a maga véleménye, nem rejti véka alá és nem tesz le róla. Hareol érte, olykor dühödten is. De amit máig végbevitt azt csak elismerni és megbeszélni lehet. Meg lehet neki köszönni örömmel, meg lehet neki köszönni fogesikorgatva, de megköszönni muszáj.

Mint említettük, ahhoz, hogy a történelemben bevonuljon, Teddynek már nem is maradt hozzátenni valója. Ha van túlvilág, ha van paradicsom, akkor az ő fenntartott helye ott is biztosítva van. Neki a munka folytatásához már nincs hatalomra szüksége, de a munkának van szüksége öreá, nekünk van szükségünk Teddy Kollekra. Ami engem illet, én őt az eddigienél is jelentősebb megbízásokban szeretném látni. Elvégre nemrégiben valaki hetven évesen lett az Egyesült Államok elnöke, a szabad világ vezetője.

Chug Jocój Hungária, Jeruzsálem

AGGRIPAS 8. POB. 2154

MEGHÍVÓ

A magyarországi mártírjaink emlékére rendezendő

ÁLTALÁNOS ÁZKARAT

tartjuk a Héjchál Slomo nagytermében, King George 56 1981 június 22-én — י"ב סיון — hétfőn délután 5.45-kor az alantiek részvételével:

Emlékbeszéd:

STERN MOSE főkéntor; háráv KATZ ELIJAHU főrabbi, Beér Séva; Dr. JAFFE MOSE, a Héjchál Slomo igazgatója; Dr. NEEMÁN ABRAHÁM, a MZsVsz t. elnöke, Rámát-Gán; Dr. SPIEGEL JEHUDA ügyvéd, Tel Aviv; Prof. VÁGÓ BELA, a haifai egyetem Soá-kutató intézet tanára; SÁFÁT ABRAHÁM, a belügyminisztérium jogtanácsosa; — FONFÉDER ABRAHÁM G. Jeruzsálem; FISCH ABRAHÁM, a Chug elnöke. **A VEZETŐSÉG** Ezúton külön meghívjuk a Vészország Világtalálkozó külföldi magyarajkú résztvevőit.

A „BÉKE-TÉRSÉG”-BEN

PRI GÁN LAKOSAI DOLGOZNI AKARNAK

Irta: FUCHS ÁVRAM

Azon a bizonyos csütörtöki napon, amikor Menáchem Begin miniszterelnök Szádát egyiptomi elnökkel tárgyalta a Szináj-félsziget déli csücskén lévő Ofirában — a tegnapi és holnapi Sárm el-Sejken — mi a Szináj észak-nyugati részében lévő Jámit-övezetben, azaz Ráfiách térségében járunk, keresve azokat az embereket, akiknek sorsáról és jövőjéről már Camp Davidban döntöttek, és most, a visszavonulás közeledtével, ismét foglalkoztak.

A forró nyári nap álmos tétlensége ülte meg az egész vidéket, ahol csak a beduinok voltak láthatók a földeken. A Szádó szövetkezeti falutól keletre Priában már készülődtek arra, hogy néhány nappal később Jeruzsálemben vonuljanak tüntetni. Egyelőre azonban csak a gyerekeket láttuk, akik fittyt hányva a hőségnek — vagy talán éppen azért —, az uszoda irányába tartottak.

CSALÓKA

ABRÁNDOK

Amikor 1979-ben aláírták Egyiptommal a békeszerződést, sokan azt remélték, hogy idővel tárgyalni lehet majd Szádattal az észak-szináji zsidó települések jövőjéről. Voltak, akik titokban remélték, hogy Egyiptom hajlandó lesz lemondani — esetleg terület-csere ellenében (honnan vették volna a szóbanforgó földeket?) — arról a területéről, ahol 1967 után a zsidó minta-falvak és minta-gazdaságok sora nőtt ki.

Azután jött a keserű kijóza-

nodás. Az érintett lakosok rájöttek Begin és közvetlen munkatársai elhamarkodott lépésére. Kezdetét vette hazánk történelmének eddigi legsúlyosabb alkujja a telepesek és a kormány között. 1982 április 26-án ismét egyiptomi kézre kerül ez a terület, az otthagyt középületekre felhúzzák az egyiptomi zászlót, de a végleges megállapodás még mindig nem jött létre...

Az idő múlik, a körzetben lévő gazdaságok már elvesztették az export-szegfű termelési idejüket, és ha ez a huza-vona még sokáig tart, akkor a záró határidő vésszes közeledése miatt nem csak egy teljes gazdasági év megy veszendőbe, hanem a milliárdokat érő gazdasági felszerelés és egyéb más mozgatható berendezés is.

HATÁROZATRA

VÁRVA

A mezőgazdasági idejének elvesztése és az ezzel járó mindennapi kenyér nem érdeklő különösebben azokat a földműves családokat, amelyek elhatározták hogy felveszik a bús kárpótlást és más helyen keresnek boldogulást. Ezzel szemben nem csak érinti, hanem sújtja is azt a néhány tucat családot, amely már úgy döntött, hogy lemond a kártérítésről és a környéken, a nemzetközi határtól északra létesített új mezőgazdasági településeken folytatja a munkáját.

Hat faluról és két kibucról van szó, amelyek lakóházaik és részben gazdasági épületei már készen állnak. Víz- és villany-ellát-

ásuk is van már, viszont egy helyben topognak, mert a kormány a mai napig sem határozott az észak-szináji települések kiürítésének végső dátumáról. Nyilvánvaló, hogy a határidő megállapítására kizárólag politikai szempontok figyelembevételével kerül sor.

ÜRES FALVAK

A „BÉKE-TÉRSÉG”-BEN

Náchál Oz és Száád kibucoktól délre nagyjából a volt Gázai-sáv határához tapadva húzódik az országút Nir Jicchák és Kerem Sálom kibucok, s onnan pedig Jámit és Ráfiách térsége irányába. Az Eskol körzeti központtól és Nir Jicchák kibucától délre terül el az a 100 ezer dunám, amelyet a telepesek, de mindenek előtt a sajtó, Pitchát Sálomnak (Béke Térsége) nevezett el. Az elgondolás szerint ebbe a körzetbe telepítették volna át az összes szövetkezeti falvakat és kibucokat, ha azok hajlandók lettek volna a kormány (és a Szochnut) ajánlatát elfogadni.

A többszöri építkezési tervek megváltoztatása után Nir Jicchák és Kerem Sálom között építették fel a most Jámit szomszédosságában lévő Cholít és Szufá kibucokat. Már állnak a piros tetős családi házak és a gazdasági épületek egy része, — de a földműves munkának még semmi nyoma.

CSALÁDI HÁZ

ÉS GAZDASÁG

Velük szemben, az országút túloldalán, a Mivtachim körzet településeitől délre, épültek fel Pri Gán, Játéd, Jivul, Jöszodot Hádárom, Talméj Joszéf és Dekel szövetkezeti falvak.

Találomra betértünk az első faluba vezető útra. Párszáz méter huppanó után már kitűnő aszfalton járunk, két sor piros tetős családi ház, a mögöttük sorakozó raktár és üvegház között. Pri Gánban vagyunk, ahol a független liberálisokhoz tartozó Háovéd Hácioni által szervezett csoport telepedik le. Minden család 69 négyzetméter területű, háromszobás házat kap és hivatalosan 20 dunám földet. A falunak összesen 2400 dunám földje van, ami 120 család letelepítését teszi lehetővé.

Az első évben minden család egy dunámon elterülő üvegházat és öt dunám szőlővel, vagy mangóval beültetett megművelt területet kap. A következő évben még egy dunám üvegházat és további öt dunám, öntöző-hálózatot ellátott földet kap, ahol vi-

rágot és zöldségfélét természetesen majd exportra.

GÁN ROZEN

A falu közepén már készen várja a lakosokat a szövetkezeti bolt, az óvoda, a napközi otthon, az orvosi rendelő és az egyéb nélkülözhetetlen közszolgáltatás. A házakban festékszaga, a tetőkön a nap-vízmelegítő tükre, tisztességteljesen az épülő raktár, s mögötte az üvegház váza, amely várja, hogy befedjék és megkezdjék a termelést.

Ez egyelőre Pri Gán minden lakosának a vágya. Amikor csak tenetik „ezaranookoinak” ide, eszroszas amokat szonek. Lenetseges, hogy mire idekerülnek, Pri Gánnak már „Gán Rozen” lesz a neve „Pinchász Rozen, Izráel első igazságügyminisztere, a volt Progresszív Párt és a jelenlegi Független Liberális Párt közelmúltban elhunyt elnökének neve után.

Pri Gán szövetkezeti falu tagjai „földműves múlttal” rendelkeznek. Javarészüik Szád Uzijáhu szövetkezeti faluból származik, a többiek viszont más településekről jövet csatlakoztak hozzájuk. 1978 augusztusában telepedett le az első 18 család az ideiglenes Pri Gánban, amelyet Avsálom körzeti központ és Szádó szomszédosságában létesítettek. Az eredeti tervek szerint a nemzetközi határon túl létesített új falvak egyikében kellett volna letelepedniük, de közbejött Camp David és a szép tervek felborultak.

DOLGOZNI

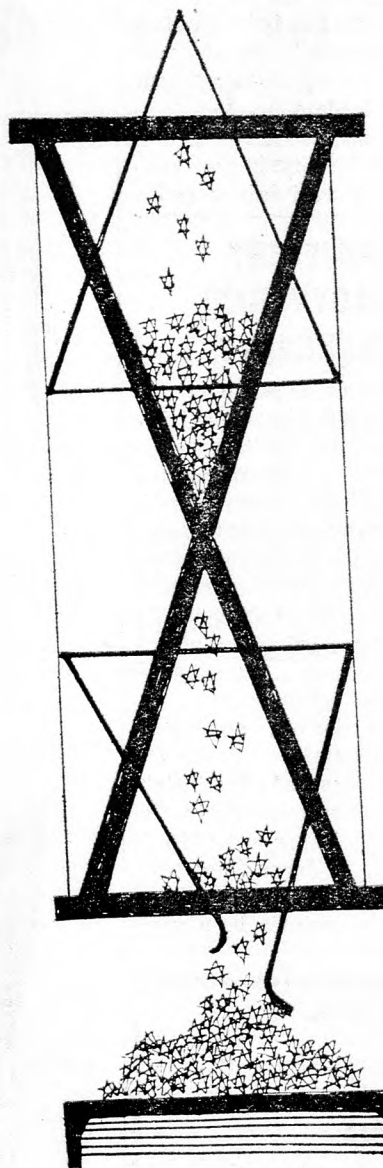
AKARNAK!

Jelenleg 24 család, közöttük 60 különböző korú gyerek él a két sorban felállított 20 „karaván”-lakókocsiban, meglehetősen zsúfoltságban. Az átmeneti időszakban a hét kilométerre lévő félg útra Talméj Joszéf szövetkezeti falu földjeit művelik meg. Minden család egyelőre 7 dunámon gazdálkodik — és egy dunám — egyeseknek ennél több — üvegházal rendelkezik, ahol virágot és zöldségfélét termelnek exportra. Naponta utaznak az ideiglenes lakhelyükről, az ideiglenes földjükre dolgozni, ami jelentősen növeli s egyúttal megnehezíti a kiadásait.

Az ideiglenes lakhelyükön járva, megkérdeztük Pri Gán néhány tagját, hogy másokhoz hasonlóan, miért nem kértek ők is pénzt s mért választották az alternatív letelepedési lehetőséget a nemzetközi határ innenső oldalán. A válaszuk egyöntetű volt: „Falun születtünk, ott nőttünk fel s nem üzérkedni jöttünk ide, hanem dolgozni és építeni”.

Fux Pál e heti rajza az Új Keletben

Bécs

Izrael

U.S.A.

A bevándorlás nagy zsidó homokórája úgy látszik súlyos technikai hibában szenved.

A kérdés csak az, hogy a fizika törvénye, a gravitáció vonzása, vagy végül mégis a nemlétező zsidó önfentartási ösztön győzedelmeskedik-e?

SZALON MIRJAM

melltartók és fűzők

(azelőtt a dizengoffi Magda szalonban dolgozott), most Rech. Modin 69/a, Rámát Gán, telefon 786033

Köszönet látogatóinknak

Méir Sachs ékszerész

Cholon, Szokolov 58, az udvarban, telefon: 896-118.

Arany, ezüst tárgyak javítását, hegesztését vállalja — helyben.

Benyújtjuk vízum-kérvényét

MINDIG AKART UTAZNI AMERIKÁBA

Most olcsóbban — jobban. Nálunk nemcsak jegyet kap. CANAAN TOURS, tel. 229125 TEL-AVIV, Ben Jehuda 113. Beszélünk magyarul

A VÉSKORSZAK TULÉLOINEK VILÁGTALALKOZÓJA

»Nem csak emlékezni jöttünk, hanem harsogni az élet örömét«

DÁNOS MIKLÓS RIPORTJA

Őszintén szólva nehezen indultam utnak és már Jeruzsálem kapujában összeszorult a szívem. A kongresszusi terem küszöbén pedig mintha az emlékezések és máglyok kegyetlen kötelei húztak volna vissza. „Ne lépj be! Nem neked való hely ez” — sugta a lelkemben egy hang. Igaza volt. Nem embernek való hely ez. Pontosan ugyanahhoz a helyhez, ahol a világ nem szabadott volna előfordulnia annak, ami ezt a jeruzsálemi találkozózt előidézte, 4 évtizeddel ezelőtt és ami kötelezővé tette a zsidó túlélőknek, hogy először — s tán utoljára — megrendezzék a deportálást túlélők világtalálkozóját.

„VISSZA KITŐL KÉRJEM?”

Sok kongresszuson, találkozózt jártam életben a százszázalékos mozgóvilágifüggő színpadoktól kezdve a történelmi nemzetközi elit kongresszusáig. Így aztán nem mondhatom, hogy ez a mostani jeruzsálemi összejövetel a legszebb, a legérdekesebb, a legvonzóbb vagy akár a leglátványosabb. De azt bizony tiszta szívvel állíthatom, hogy soha nem élttem át döbbenetesebb emberi összejövetelt, mint a mostani.

Mert kegyetlenül ki kell mondanom: itt ha élő, mozgó, mosolygó emberek voltak is jelen, de tulajdonképpen az EMLÉKEK találkoztak. A múlt látta a szemem — de közben vadul járt bennem a múlt — emlékezem, jaj emlékezem.

Es így volt, így érzett mindenki. Az a ház, ahol egykor születtem már nem az én házam, egykori házam már nem az én házam — anya? apa? nagypapa? gyermek? Mind elment. „Szétszórtak a csontok a szélben! Vissza kitől kérjem? Vissza kitől kérjem?”

Nem! Ez a világtalálkozó már nem akart semmit, senkitől visszakeresni. Mert az elmúlt három és fél évtized megtanította a halálgyárak túlélőit, a ners realitást elfogadására, az el- és felfoghatatlan elkönyvelésére. Csak ennek a kompromisszumnak a tudatában lehetett résztvevője bármelyik légiert járt zsidó, ennek az egyedülálló világtalálkozóznak. Épp azért a megalkuvás, hogy a nagyobb, veszélyesebb kompromisszumot elkerüljük, éspedig a borzalom megismétlődését.

„Nem csak egymás szemébe nézni és sirni jöttünk ide, hanem harsogni az élet örömét” — mondta egy francia résztvevő. És hol, máshol a világon lehet ezt megvalósítani, mint itt Jeruzsálemben? Amely közelebb áll nem csak a fénylő mediterrán éghoz, hanem a csodákhoz, ergő az Istenhez is.

Tán ezért volt olyan érzésem, hogy a többi mint ötvennyi halálraítélte légiert-járt embertől, egyszerűen nem hiszi, hogy itt van Jeruzsálemben. Hiszen két teljeseen lehetetlen tényező teszi csodává a fenti ténytet: az első csoda az hogy ő él, hiszen ember még nem volt oly közel a megsemmisüléshez, mint ez az ötezer, s a többi légiert járt ember: a 2-ik csoda pedig az, hogy Jeruzsálem él — s nem is akárhog, hanem a szabad Zsidó Állam, szabad és örökkévaló fővárosaként. Fel lehet ezt fogni, el lehet-e ezt hinni, volt „Haefling” ésszel. Ugye nem?...

„KI LÁTTA UTÓLJÁRA?”

Hosszu viták-évek előzték meg a véskorszak túlélőinek első világtalálkozóját. Több mint 25 állam zsidó szervezetei és vezetői alakították, építették ki ennek a pártokon felüli összejövetelnek a lehetőségét és mozgósították a vi-

lág, szétszórtságban élő zsidóságát ennek a rendhagyó és nemes célnak a megvalósítására.

Nem csoda ha az első nap első összejöveteleit a szomorú-szorongás uralta. A jeruzsálemi Bin-jáné Háumá tán még soha nem látott együtt, egyhelyen ennyi szomorú, egymás arcát kutató embert akik ha féltéssel már nem is betöltve éltek életüket, de régi árnyak visszatérnek. Hogyne tértek volna vissza, ha ilyen feliratok kiáltották rájuk a falról: „Birkenau C-láger”... vagy „Buchwald, gyermekkolónia”... vagy „Varsó, a felkelés után”... — mindezek pedig csak arra hivatnak, hogy jöjjenek a feliratnakidején ott jártak, éltek-dolgoztak-harcoltak, jöjjenek a felirat alatti asztalhoz, jelentkezni, találkozni.

Számontra döbbenetes látványt látunk az is amikor egy-egy idősebb férfi vagy nő emelte magára a maga „kereső-kérdését”. „Ki ismeri?”, „Ki látta utoljára?”, „Vajon él-e?” — kezdődtek ezek a mondatok, amelyekben, most 36 év után is, még benne feszült a reménykedés, a hátha-hátha él valahol a testvér, a gyermek, a fiu, vagy akár az édesanya.

Hogy örültek a legkisebbeknek is. Milyen mohón kérdezték ki azt a sors-társat, aki valamit is tudott az eltűntről? Micsoda emberi drámák és mélységek világlantották fel félelmetes arcukat!

„Ki tud Kun Pálról? — írta fel valaki a falra. — A cseh-szlovákiai Bytčaról való, 18 éves korában elpártolt, 1944-ben. Azóta keresem.”

Ugy látszik nem hiába, mert a papírra valaki kemény kézzel válaszolt: „Kérem telefonáljon Bné Brábká, Berkovicához” és mellette a telefonszám. Biztos, egészen biztos, hogy felszengett a telefon a bné-bráki lakásban.

A komputer szolgálat is, szinte reggeltől estig működött. Izrael valamennyi nagy komputer-hálózata bekapcsolódott ebbe a különleges munkába. Fialat önkéntesek dolgoztak a gépek előtt. Valamennyi résztvevő neve és adata be volt táplálva, így aztán pillanatok alatt megmondta a gép, hogy honnan jön, hol lakik, milyen légiertben volt a keresett személy. Sőt: felkutatta valamennyi izraeli lakos pontos címét és telefonszámát is, ami megkönnyítette az egymás megtalálását és a rég-várt találkozásokat.

SEMTŐL-SEMBEN A MÚLTAL

A június 14-től, tehát vasárnaptól kezdődő találkozó június 18-án az esütörtökön ért véget. Minden egyes napnak meg volt a maga központi eseménye, de emellett tucatnyi más megnyilatkozási lehetőség is állt a vendégek előtt. Vasárnap, az ünnepélyes megnyitó maradt felejthetetlen élmény és a tömeg-gyűlés, amit a tel-

avivi stadionban tartottak ugyanaznap este. Itt hangzott el a francia zsidó Simone Veil megrendítő beszéde. Az Európai Parlament elnöke — volt deportált — hiteltett zsidósága, embersége mellett — és a felejtés ellen emelte fel szavát.

A második nap központi eseménye a Yad Vasem-i látogatás volt. Ötezen voltak a deportáltak emlékművénél, ötezen néztek szemtől-szembe a multtal, a rettenettel, egykori szenvedéseik emlékével és aki ott volt, soha elfelejtette ni nem fogja azt a hihetetlen néma csendet és ötezer könnyes tekintetet, a jeruzsálemi ég alatt.

Nem, nem önmagukat siratták, hanem azokat, akik már nincsenek, pedig voltak, és még lehetnének. A hat millió elpusztult társakra emlékeztek az Emlékezés Házában.

Hogy mi játszódott le a túlélőkben — nem kutattam. Tán csak megsejtettem. Hiszen szívem felett én is ugyanazt a cédlát hordtam mint a többiek: „volt deportált”. Hár akkor miért ne hordtam volna szívemben is ugyanazt, mint ötezer sors-társam?

A Yad Vasem árnya, az én árnyam is volt.

A SIRALOM FALÁNÁL

A harmadik nap központi eseménye: az ország-látogatás. Hét nagy, híres kibuc nyitotta, tárta ki kapuit a vendégek előtt. Mindegyik kiültött abba a kibucba ment, amelynek mindennapi élete a legjobban érdekelte. Sokan választották a Locháméj Hágétátót, de megtelek a Yád Mordecháj, a Necer Sereni, vagy a Kfar Eejon felé induló express-autobuszok is.

Kár, nagy kár, hogy a Találkozás fényét, fontosságát, csökkentette a választási-kampány esindarattája, zászló-lobogtatása, szennyező áradata.

A negyedik nap tartották meg az egy millió ötszáz ezer zsidó gyermek elpusztításának emlék-

MEGJELENT A NAGYVÁRADI EMLÉKKÖNYV

A napokban elhagyta a sajtót a nagyváradi zsidóság emlékkönyve, amelynek előkészítése hosszú időt át folyt. A nagyformátumu, antológia-jellegű könyv, amely történelmi tanulmányokat, regényrészleteket, verseket, gazdag dokumentumanyagot, forrásértékű vallomások sorát és száznál több felvételt, illetve művészi illusztrációt tartalmaz. — „A tegnap város” címmel jelent meg.

Az emlékkönyvet, amelyet a szerkesztőbizottság — Schön Dezső, Heller Mose z.l., Rubinstein Sándor z.l., Groszmann Ödön, Gréda József és Rappaport Ottó — szerkesztett. — Jeruzsálemben, a Héjchál Slomó-ban rendezendő városi ázkárán mutatja be a vezetőség.

A HETEN AZ ÁRUKÉSZLETBŐL.

SZEKRÉNYEK

4 ajtós — kétemeletes

3700 sekel

dupla ágycs matraceal

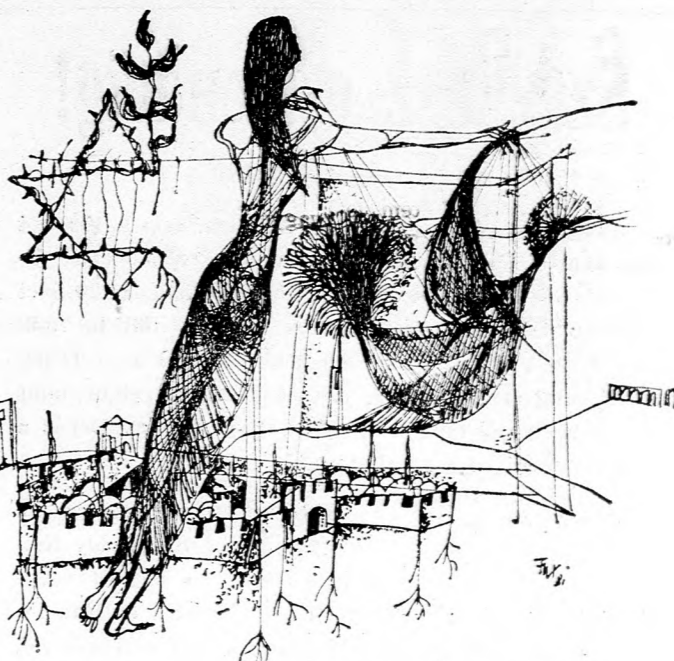
2300 sekel

SFM* butor, Bugrasov 26, a pincében, Tel: 03-230493.

tilését, mint ahogy esütörtökön tartották meg a Jeruzsálemi Nagytentplombban a hat millió meggyilkolt zsidó emléket idéző istentiszteletet. A maga nemében páratlan esemény ez, mint ahogy soha elfelejtetni nem lehet a sok ezer résztvevő vándor-utját a Siralom Falához.

A legtöbben közülük nem hitték a valóságnak, nem hitték el azt a ténytet, hogy ók, Auschwitz, Treblinka, Varsó, Mauthausen, Dachau, halálra-ítélte foglyai itt vannak 25 méterre... majd csak tíz méterre, majd félméternyi távolságra a jeruzsálemi Siralom Falától. Sőt: meg is érinthetik, könnyeikkel megöntözhetik az ősi köveket.

Igen érdekes volt a Bin-jáné Háumá belső termet végig járni ezekben a napokban. Ugyanis itt minden országnak volt egy fogadó helye. Néhány asztal, néhány szék és sok-sok lista. Itt töltötték ki, országok szerint is, a jelentkező lapokat, itt írták alá a „Testamentumot”, amit az elkövetkező nemzedékre hagynak a véskorszak megmenekültjei. Érdekes, hogy milyen sok magyar anyanyelvű volt a delegátusok között. Különösen Amerikából érkeztek százával, de volt itt ausztráliai, argentinai svédországi magyar-zsidó is. Csak magyarországi delegátussal nem találkoztam — hi-

Fux Pál ünnepi rajza a világtalálkozó tiszteletére

vatalosan nem jöhettek el erre a nagy, emberi megnyilatkozásra sem.

A kuriózumok közé tartozott az, hogy Nyugat-Németországból egy keresztény fiatalokból álló csoport érkezett: a zsidóság és Izrael hűséges barátai, akik apáik és nagyapáik szörnyű bűnét elítélve, próbálják utjászóni az emberi kapcsolatokat.

Az sem mindennapi esemény, hogy a Véskorszak-emlékművet, nem zsidó vagy akár európai művész alkotta meg, hanem egy fiatal japán műépítész, aki tizenkét éve él itt az országban. A most kiállított mű kicsinyített mása a találkozó egyik vonzási pontja volt. Épp ezért sokan keresték meg Fumikatsu Inou-t, hogy kifejezzék köszönetüket és csodálatu-

kat. A hat épületből álló Dávid-csillagként kirajzolódó emlékművet Amerikában építik fel.

... A rendező bizottság bejelentette, hogy a nagy találkozó befejezése után kiadja a résztvevők teljes névsorát, az összes személyi adatokkal együtt. Lehet, hogy végül haterzelnél is több név fog szerepelni a kinyomatott könyvben. De számontra nem ez az adat a mérvadó, hanem az előző, a milliók, akiket ez a néhány ezer férfi és nő képvisel. A milliók, akik már rég nincsenek és így elmondani sem lehet nekik, hogy miként bukkannak ki a csillagok a Scopus-hegy mögül és önti el a Hold éjszai fényével a Szent Város ősi falait.

6

CSODÁS NAP ÉJN-GEDIBEN

ES A HETEDIK NAP A MI SZÁMLANKRA!

(Egy gyerek 12 éves korig a szülők szobájában ingyen)

Látott már ön Éden-kertert a sivatag közepén? Igy fogja érezni magát Éjn-Gediben... Éjn-Gediben megtalál mindent, ami egy nyugtató és felüdítő nyaraláshoz szükséges: pompás sivatagi táj, száraz klíma, friss hegyilevegő és természetesen az ismert gyógyforrások. Annak érdekében, hogy minden percet élvezzon, nagyszerű kirándulásokat szervezünk a környéken (fizetség ellenében), valamint filmeket és előadásokat. Különleges ár izraelieknek: személyenként 2940.— sekel, é.t.a.-val együtt 6 napra és a hetedik nap a mi számlánkra. (Az ár csak július hónapra érvényes).

ban bennfoglaltatik a teljes panzió (kávé és teásütemény a szobákban), lence, utazás és belépő a fürdőhelyre kétszer. Minden szobában rádió és léghűtés.

ÉJN GEDI — a Holt-tenger édes íze

Részletek és feliratkozás: Ejn Gedi üdülőház, tel: 057-90874, 057-90253, valamint tel-avivi irodánkban: Háárachá Bökiucim, rch. Ben Jehuda 90, tel: 03-246161/3

Beszélgetés egy vietnámi fiatalemberrel

BÁBEL VIZEI - AFULÁN

Jeruzsálemből utaztam Tel-Avivba sérut-taxival. Egy vietnámi fiatalember ült mellettem. Lehetett vagy 25 éves. Meleg nyári éjszaka volt, minden ablak nyitva, a betóduló levegő nem volt kedvező hatással utitársamra, nagyot tüszentett.

— Kedves egészségére — mondtam automatikusan.

A vietnámi fiatalember hálásan tekintett reám. Éhesen a barátságos, emberi szóra, s azt mondta, köszönöm.

Héberül mondta. Nagyon jól beszél a zsidó nép nyelvét, csak selypesen. Bizonyos hangzók megformálására nem hajlik a nyelve. Két éve van itt, Afulán élnek. Kenyere van? Hát persze. Kupát Cholim nyaralóban dolgozik, kertész.

— Azelőtt is kertészkedett? Már úgy értem, Vietnámban.

AHOL A MUNKA SZÉGYEN

— Soha nem dolgoztam, egyetlen órát sem. A mi körünkben megsejényítő volt a munka. Csak a páriák dolgoztak. Nagygyára volt a szüleimnek, és én aranyifjú voltam.

Mindent olyan hangon mondja, mint aki elnézést kér, ő igazán nem tehet az egészről, beleszületett a vagyonba. Aztán kipotytyant a jólétből.

— Egy kis kézitáskával menekültem, hiszen köztudomású, milyen körülmények között jöttünk.

— Együtt a család?

— Apám, anyám is börtönben ülnek, semmit sem tudok róluk. Azért tartóztatták le őket, mert a régi rezsimhez tartoztak. Ettől félttem én is, ezért menekültem.

— Jól tette?

— Nem tudom. Életveszélyben az ember ösztönösen oselekszik.

— Magányosan él Izraelben?

— Nem, egy idő után már nem bírtam a magányt. Megnősültem. A lányom most hét hónapos.

— Hol élnek?

— Afulán.

— Valamennyi vietnámi?

— Talán nem tudja, kétféle vietnámi van. Az igazi, és a mi csoportunk.

— Ezt hogy értsem?

VILLA PEKINGBEN

— En tulajdonképpen kínai vagyok. De Vietnámban születtem. Az úgy történt, hogy Mao Ce-tung uralomra kerülése előtt a kínai burzsoázia igazán tehetőstagjai menekültek. Ki merre látott. Akkor kerültek a szüleim Vietnámba. Az eredeti családi vagyon egy töredékét vitték magukkal, abból lett a gyárunk. Otthon kínaiul beszélünk és arról álmodoztunk, hogy egyszer majd visszatérünk pekingsi villánkba, amelyről én csak hallottam. De nem így akarta az Isten.

Ugy mondja: „Elohim” — nem a kínai istenek közül választ, habár valószínű, hogy azokra gondol. És folytatja:

— Megért engem? En duplán

Irta: **BENEDEK PÁL**

vagyok menekült. Hazátlanabb már nem is lehetne valaki.

— Sok kínai eredetű van az Izraelben élő vietnámi menekültek között?

— Majdnem a fele az. Nem együtt lakunk. Afulára telepítettek bennünket, kínaiakat. Az igazi vietnámiak Ásdodban és egy-két kisebb településen élnek.

— Valami összeköttetést maguk?

— Más a nyelvünk, a kultúránk. Csak a sorsközösség kapcsol össze minket. Ha rezsimváltás lesz a Távol-Keleten, ők is hazamennek, mi is.

— Gondolja, hogy ez reális program?

— Nem reális. De amikor a cionizmus kibontotta a zászlaját Európában, az is nélkülözötte a realitásokat.

— Milyen nevelést adnak a gyermekeiknek Afulán?

— Kínai nevelést. Hong-Kongból kapjuk a könyveket, újságokat, hanglemezeket, filmeket. A kínai világszövetségtől. Persze, a nagyobb fiúk és lányok héberül is megtanultak már, sőt gyakran olyan érzésem van, héberül jobban tudnak, mint kínaiul.

— Ezt miből gondolja?

— Egymás közt héberül beszélnek. A fiúk héber slágerek kezdősorait dudolják Afulán a kínai lányok fülebe.

— Ez sajnálatos, az ön véleménye szerint?

KESERVES IDEGENBEN

— Az élet fix helyzeteket teremt. Ebben az országban héberül beszél, aki boldogulni akar.

De mi szeretnénk, ha a kínai nyelvet is jól megtanulnánk. Ne felejtse el, mégis csak idegenben élünk. Hálások vagyunk Izraelnek, mert befogadtak minket, de szeretnénk otthonról visszagondolni az itt töltött napokra. Késerves dolog idegenben élni. Maguk, zsidók, ezt jól tudják.

— Azt bizonyára tudja, hogy nem is volt mindig szíves a vendéglátás más népek körében.

— Tudom, olvastam. De higgye el, majdnem mindegy. Idegenben akkor sem jó lenni, ha testvéri módon látják az embert. Mi tele vagyunk nosztalgiaiával. Már úgy értem, a felnőttek. A gyermekeink itt nőnek fel, az enyém itt is született. Kínai szábre. Hát nem furcsa?

Nagyon furcsa. Beszélgetés közben az úkapám úkapjára gondoltam. Arra a szakállas zsidóra, aki annak idején elment innen s Babel vizeinél ült zokogva, Cionra emlékezve, ahogy a szoltáros költő később megírta. Amikor elment, jobban mondva elmenekült innen, vitte magával a hordozható hazát. A zsidó hitet és kultúrát. Anyit vitt belőle, hogy száz emberöltő múltán még a Tótkomlóson született unokáinak is jutott belőle.

Jó lenne tudni, vajon a kínai kulturából és hitből futja-e ennyire. Lesz-e kitartásuk.

Kínai ismerősöm úgy látszik, gondolatolvasó is, mert én egy szót se szóltam arról, ami bennem kavargott, s mégis megértette.

— Gondolja, hogy mi is olyan sokáig maradunk idegenben, mint a zsidók?

Őszintén válaszoltam:

— Nem tudom. De szívből kívánom, hogy jusson a hazájába minél előbb, mert nagyszerű érzés, ha otthon van az ember.

IPOLYSÁG

KRUPINA, VÁMOSMIKOLA, SZOB, IPOLYNYÉK, KISGYARMAT ÉS VIDEKE MÁRTIRJAINAK ÁZKARAJÁT

június 28-ikán, — vasárnap délután 3 órakor tartjuk Jeruzsálemben, a Cion-hegyen, a Mártírok Pincéjében.

Előtte találkozó a bejárat melletti térségen..

Jahrzeit napja: június 27 (Sziván 25), — mécsesgyújtás pénteken.

A VEZETŐSÉG

A Bné Brit Rend Jesáihu Press Páholya Nővéri Köre,

a Páholy székházában, Jeruzsálem, rechov Keren Hájeszod 3, június 24-én, szerdán délután 5 órakor

TEADÉLUTÁNT

rendez, melyre külön meghívókat nem küldünk. Vendégeket szívesen látnak a háziasszonyok: ELKAI MARGIT, KATZ ILONKA, KOLLÁR ALIZ ÉS MERON ANNUS. S Á F Á T Á V R Á H Á M,

a belügyminisztérium jogtanácsosának előadása: „Személyes élményeim az autonómia-tárgyalások folyamán”

LÉVA, ZSELIZ, KÁLNA, BÁTORKESZI és a volt lévai gettó többi mártírjainak ÁZKARAJÁT

vasárnap, — 1981 június 28-ikán, d. u. 5 órakor tartjuk a Hitachdut Oléj Hungária, Tel-Aviv, Hájárkon u. 61 sz. alatti székházában.

Az ázkará után ugyanott baráti találkozó. — Mécsesgyújtás a szombat beállta előtt, káddis-mondás pedig a „jahrzeit” napján, sziván 25-én, szombaton.

ÉRETTSÉGI TALÁLKOZÓ

Uram, Mindenhatóm, hihetetlen, de mégis igaz: negyven évvel ezelőtti kellett volna befejeznem a gimnáziumot! Hiába minden, öregszem, és ez így is van rendszerjén, az öregség hozzátartozik életünkhöz, mint a gyermekkor vagy az ifjúság. De egy meghívó a negyvenedik érettségi találkozóra mégis megbolgát, mert eszünkbe juttatja a sosem visszatérő időket: van, aki azt állítja, hogy bár bennyre is szép lehet az öregség, az ifjúság mégis csak szebb. Így van ez, vajon, a valóságban is? Vajon szeretnék-e újra fiatal lenni, újra a gimnázium padját nyomni, írásbeli dolgozatokra készülni és mérlegelni, hogy melyik tanár mennyire antiszemita, kinél mennyivel kell többet tudnom az átlagnál, hogy kicsikarhassak magamnak az átlagnál valamivel alacsonyabb osztályzatot, de amely elég magas legyen ahhoz, hogy megmentsen az osztályismétléstől vagy pótvizsgától.

A meghívót L. L. küldte, aki most tanár abban a gimnáziumban, amelyben valaha osztálytársam volt, a meghívóhoz csatolt levele csupa anakronizmus. „Emlékszel?” — írja — „most negyven éve fejeztük be a gimnáziumot”: de valójában én nem fejeztem be, mert már a nyolcadik osztály elején kirugtak az iskolából, — a faji törvények alapján. És: „Ervin barátom, negyven éve már annak, hogy együtt álmodoztunk valamennyien egy csodálatos jövőről, az emberiség haladási sáról, a holnapról”. Ekkor azonban Párizs már elesett, a németek azon iparkodtak, hogy agyonbombázzák Nagy-Britanniát, és osztálytársaim nagyrésze horogkereszttel díszítette gomblyukát és köszönésre sem méltatott, ha véletlenül összetalálkoztunk.

Akaratlanul is L. L.-re kell gondolnom, akinek barátságától zsutfolt levelét kezben tartom: ő hogyan is viselkedett azokban az időkben? Köszönt-e nekem, vagy elsétált mellettem, mint egy vad idegen, sőt, esetleg még le is zsidózott, mint annyi más? De hiába igyekszem, már alig emlékszem rá, valószínűleg nem tartozott sem a horogkeresztesekhez, sem azokhoz, akik abban az időben megállták helyüket. Nem volt sem hős, sem opportunist, nem volt sem meleg, sem hideg, nem tartozott sem ide, sem oda és néha az az érzésem, hogy éppen ez a megjuhászkozó semlegesség a legszörnyűbb jellemvonása ennek az egész poshadt emberiségnek.

Talán az ötödik, talán a hatodik gimnáziumban volt osztálytársam Janoldesz, a görög, aki ekkor már huszéves meglejt férfi volt, és akit előzőleg már legalább öt más gimnáziumból tanácsoltak el. Félfejjel lehetett magasabb nálamnál, noha az ekkori időkhoz viszonyítva magam sem voltam alacsonynövésű, és minden reggel egyformán köszöntött: „Törjön ki a nyavalya, te büdös zsidó!” Mire én visszavágtam: „Téged törjön ki, te keskenyorrú görög!” Erre föl Janoldesz szó nélkül pofonvágott, én meg azon igyekeztem, hogy bele rugjak sipesontjába: de mivel ő volt a nagyobb és erősebb, gyakorlatilag minden reggel én húztam a rövidebbet, úgyhogy hol vérző orral, hol felpattant homlokkal kellett bevonulnom az osztályba és meghallgatnom a reggeli Miatyánkot: „S bocásd meg, Uram, büneinket, ahogyan mi is megbocsátunk az ellenünk vétőknek”. Már akkor tudtam, hogy szemforgató, álszenteskedő keresztény emberszeretet árnyékát, mindenki utálja embertársát, a katolikus a görögkeletit, a görögkeletit a reformátust, a reformátust a katolikus, és valamennyi közöttük, vállalva bennünket, zsidókat.

De valamennyi ötödik és hatodik osztálynál, valamennyi a gimnáziumban töltött évnél szörnyesebb és magasabb volt az a pár nap, melyet a nyolcadik osztályban töltöttünk el, mielőtt még a faji törvények alapján eltöltöttünk volna bennünket az iskola látogatásától. Krauss, a német, bar ingben diszelgett — SS-tiszt lett belőle és francia partizánok löttek agyon Calais környékén — számos osztálytársunk zöld inget hordott, és mindezek együttesen adták ki a jelszót: a zsidóknak külön kell ülniük, az első padban, és sem mellettük, sem mögöttük nem ülhet senki. Sandu barátom azonban, akivel tizenegy iskolai évet töltöttünk egy padban — végig az elemi négy és gimnázium előző hét osztályában — szót sem szólt és leült melém, míg Egon, az osztály legjobb teniszezője, egy szerb fodrász fia, Öcsi mellett foglalt helyet: Öcsi volt, rajtam kívül, még egy zsidógyerek osztályunkban. S meglepetésemre Pufi, az osztály örökké pofozott és kigunyolt kövérje, Popovics, az osztály költője, Szokol, az ország filozófusa, és Lindner, a másik német is mellettünk helyezkedett el, nem törődve azzal, hogy közöttünk és az osztály között üresen álló padsor hirdette, hol ülnek az igazhitűek és hol a zsidók, meg az elzsidósodott áru- lók.

Volt kolléganőink, az egykori lányliceumból — így írja L. L. — velünk együtt ünneplik negyven éves érettségi találkozásukat, ha én is ott leszek, alkalmam volna találkozni egykori fiórtómmal La

lával, akivel a 7-ikbe kocsolyáznai jártam a tanítóképző udvarára és akivel a hetedik és a nyolcadik osztály között, a nyári vakációban, csókolozni jártam — a vár romja között. Azután a nyolcadik elején ő is megszakította velem a kapcsolatot, miután a helybéli ezred parancsnokának lánya — aki szintén kolléganőnk volt — leringyózta és lezsidózta fiórtómmat.

Az ezredes lánya Popával és Lúzárral volt jóba — mindkettőjüket a háború után börtönbe dugták háborus büneikért — meg Farkassal, akihez hozzá is ment feleségül: Farkas még idejében kicsérte a zöld inget a vörös nyak kendőre és most az egyik pártlap főszerkesztője. Sandu, aki a nyolcadikban mellem ült, aki ma Nyugat-gaton él és akivel még mindig tartom a barátságot, ott volt a harmincadik érettségi találkozón és így még meghallgathatta Farkast megköszöni a pártnak, a nagy vezetőnek és a Szovjetuniónak a leérettségizésünkhöz nyújtott nagy segítséget. „Hányinger környékézt” — meséli Sandu — „és hányinger környékézte Egot és Popovicsot is, miközben Farkas ugyanabban a hangnemben ünnepelte a pártot, amelyen egykor Hitleret dicsőítette”. Egon és Popovics meghalt azóta, de meghalt a becsületes Pufi is és meg halt Vajk, az osztály szépfüjja, meg Izsák, a részeges, aki papként kereste meg mindennapi boroshordóját, nem tudom mi lett Bélából, aki autóbaleset következtében meggyomorodott, és semmi kapcsolat sincs a többiekhez sem, mondjuk így, a többiek nagy többségéhez sem. Mert mi közöm nekem Palkóhoz és Stefánhoz, Zakariáshoz és a Gólyához — érdekes a névsort még ma is fel tudnám mondani — akikkel csak a véletlen hozott össze és akikhez inkább kellemetlen, mint kellemes emlékek kötnek?

Nem válaszolok sem a levélre, sem a meghívóra. Az ifjúság ha mis dicsőítése, a mult felidézése, az álszenteskedő diákromantika elidegenít, eltaszít. Nem akarok még gondolatban sem újra fiatal lenni. Ami elmúlt az elmúlt és talán így van ez rendjén.

Amugyis csak a háború után érettségizhettem le, három évvel volt osztálytársaim után.

A HOH Haifai Helyicsoportja 1981 június 23-ikán, kedden d. u. 5 órakor, Pevsner u. 2, nagyszabású

IDÉNYZÁRÓ SZERŐI DELUTÁNT

rendez **TABÁK LÁSZLÓ**, az Uj Kelet belső munkatársa most megjelenő, „Lemondtam a Világfelelősségről” (szatirák, humoreszkek és novellák) című könyvét ismerteti.

Közreműködnek: **TABÁK LÁSZLÓ** újságíró, **Dr. BENEDEK PÁL** újságíró

Bevezeti: Székely Sándor, a HOH ügy. elnöke.

Zárszót mond: **Dr. Deutsch Ferenc**, a HOH elnöke.

Háziasszonyok: **Hammer Mirjám**, **Grosz Karola**, **Löbi Charlotte**, **Moros Blanka**, **Guttman Elvira**, **Krausz Klári**, **Izrael Frida**, **Lebovits Regina**, **Guttman Fanci**, **Schwartz Gizi**, **Sámuel Piroksa**.

Költséghozzájárulás 7 (HÉT) sekel.

Haifa és környéke magyar jiusvjának minden tagját szeretettel meghívjuk.

1981.VI.19

MELIA • nemzetközi turisztikai vállalat

RECHOV SALOM ALÉCHEM 5 (az El-Allal szemben), TELEFON: 65 39 21

KERES

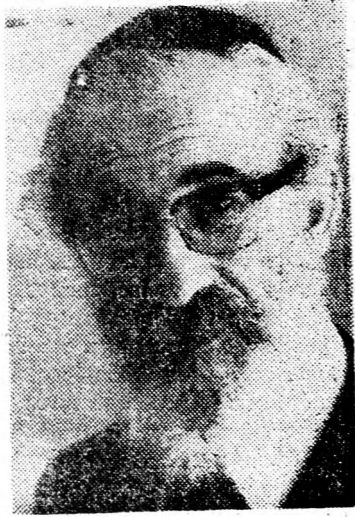
TISZTVEISELŐNÖT A TURISTA-OSZTÁLYRA,

AKI ROMÁNUL ÉS HEBERÜL BESZÉL,

ANGOLUL IS TUDÓK ELŐNYBEN.

Jelentkezés Lica Bluthal-nál.

EZ A FÉRFIU, AKI DICSŐSÉGET HOZOTT A MAGYAR ZSIDÓSÁGRA

Lőrincz Slomo rabbi Kneszet képviselő, a Kneszet pénzügyi bizottságának elnöke

Szavazzunk most újra Gimellel — A Tórahü zsidóság Águdát Jiszráél

A frakció elnöke, a budapesti származású Lőrincz Slomo, a Kneszet pénzügyi bizottságának elnöke.

Gazdag parlamentáris gyakorlattal rendelkezik, az egyetlen, aki képviseli a magyarszármazású zsidóságot a Kneszetben 32 éve egyfolytában.

Az egyetlen ember a Kneszetben, aki beszéli a nyelvedet, hozzá fordultál a multban, és a jövőben is bármikor fordulhasz hozzá, mert ő az a melegszívű zsidó ember a Kneszetben, akinek adata nyitva áll minden polgár előtt szorultságában.

A férfi, aki a Kneszet pénzügyi bizottsága élén áll, felelős vezetőként, ügyes és okos ügyintézőként.

Ez az ember, aki nemcsak vallási, hanem társadalmi, erkölcsi és gazdasági ügyekkel is foglalkozik.

Ő az, aki kezdeményezte és elősegítette a következő törvények megszavazását:

1. Juttatás a sokgyermekes családoknak, amelyben ma 589.500 család 1.541.789 gyereke részesül, havi 343 millió sekel összegben.

2. A lakásokra és üzletek-

re kivetett vagyonadó megszüntetése.

3. A lakásokhoz nyújtott állami kölcsönök növelése.

4. Időskorúak biztosítása.

5. Az inflációs nyereségek

figyelembevételé az adózásnál.

6. A második és harmadik szakmában dolgozó munkások jövedelmi - adójának csökkentése.

7. Kártérítés a náci-üldözöttek megmaradottjainak.

Es még sok más.

Ömiatta szavazz Gimellel.

A Tórahü zsidóság —
Agudát Jiszráél

- A vallásos nevelés megerősítése
- A jesivák és kolélok megerősítése
- A lányok bevonulási törvényének módosítása
- Az abortusz-törvény módosítása
- A halottboncolási törvény módosítása
- A nemzeti szolgálatról szóló törvény módosítása
- A szombati munkaengedélyek csökkentése
- A misszió működésének megfékezésére szolgáló törvenymódosítás
- A bírósági eskütétel megszüntetésére szolgáló törvenymódosítás
- A régiségek törvényének módosítása
- Az olék szellemi beilleszkedése
- A megtérők és ismerése jesiva-növendékeként
- Különálló tengerparti részeket szabályozó törvény
- A nyári időszámítást szabályozó törvény
- Tóra-leckék ifjúságnak, fiataloknak és felnőtteknek
- Vallásos negyedek létesítése
- Gazdasági és szociális törvények a polgárok érdekében
- Törődés és segítség az egyének és a közösségnek

SAVAZZON A GIMELLE

A HITHÜ ZSIDÓSÁG - ÁGUDÁT JISZRAEL

AZT TEDD, AMI JÓ ES BECSÜLETES

A Kneszet Águdát Jiszráél frakciója melynek élén Lőrincz Slomó képviselő tevékenykedett, miközben a Kneszet pénzügyi bizottságának is elnöke volt — számos olyan törvény, illetve Kneszet-határozat kezdeményezője és szorgalmazója volt, amely szociális, illetve társadalmi értelemben az egész ország lakosságának érdekeit szolgálta.

ÍME, AZOK A TÖRVÉNYEK, AMELYEK VALAMENNYIÜNK JAVÁT SZOLGÁLTATJAK:

Adókedvezmény biztosítása szombat-tartó taxisofőrök számára.

A balesetmentes autóközlekedést biztosító új rendszeresítéséről szóló törvény.

A tanulóiifjuság — köztük a je sívában tanuló fiatalok — jólétét biztosító rendelkezések.

A tffilin és mezuzza-készítők tevékenységét ellenőrző törvény.

A bérlakások építését szabályozó törvény

Az özvegyek és árvák nyugdíjának emelése.

Az általános egészségügyi biztosítási törvény, amelyet első ol

vasásban már elfogadott a Kneszet.

Az ingyenes középiskolai oktatás feltételeit biztosító törvény

A nemzeti biztosítási törvény módosítása, amely a többi között, fokozott védelmet biztosít a vallásos ember számára.

Raktári áru adókönyvitése.

A lakások utáni vagyonadó eltörlése

A telekkönyvi átírás illetékének csökkentése

A lakásvásárlás állami támogatásának növelését szabályozó törvény

A társadalombiztosítási járulékok rendszerének szabályozása — a dolgozók érdekeinek megfelelően.

A vallási intézményekre háruló adóterhek csökkentése.

Az öregek nyugdíjának rendezése.

A családi pótlék rendszerének módosítása, amelyre a 2. Kneszet óta csak most került sor.

A bérlakások építésének biztosítása különböző kedvezmények által.

Az infláció feltételeinek figyelembevételé az adózás terén.

A fejlesztési városokban élők adókedvezményének biztosítása.

Az örökösödési adó eltörlése.

A nyugdíj-tételek rendezése a gazdasági élet realitásai alapján.

A minimális jövedelem megállapítása, a többi között a jesivákban tanuló felnőttek érdekében.

A szombat-tartó dolgozók érdekvédelme a munkahelyeken.

A váltott műszakban dolgozók adózási rendszerének igazságos kialakítása.

Az új olék és a külföldről visszatérő izráeliek számára biztosítandó adókedvezmények.

A takarékoság gyakorlatát előmozdító törvény

A rádióilleték eltörlése.

Az ipari termelés arányait fejlesztő, azt biztosító törvény.

Az adólépeső igazságos rendszerét kifejlesztő törvény.

ביצורנו את חומת היהדות

החניך החרדי

תיקון חוק גיוס בנות

תיקון חוק הישיבות והכוללים

תיקון חוק שרות לאומי

תיקון חוק ניתוחי מתים

תיקון חוק חוק המפלות

תיקון חוק בלימת התרי עבודה בשבת

תיקון חוק להגבלת פעולות המיסיון

תיקון חוק הביטול השבועות בביהמ"ש

תיקון חוק העתיקות

תיקון חוק קליטה רוחנית של העולים

תיקון חוק הכרה בבעלי תשובה כבני ישיבות

תיקון חוק העתיקות

תיקון חוק שיעור חוקים נפרדים

שיעורי תורה לנוער לצעירים ולמבוגרים

חוקים כלכליים וסוציאליים לטובת הציבור

הקמת קריות חרדיות

דאגה ועזרה לפרט ולכלל

אל תתן להרסה כל קול מחזקה

הצבע

יהדות התורה אגודת ישראל

A HÉT CIKKE:

AZ AMERIKAI ZSIDÓSÁG SORSA

Írta: ARTHUR HERZBERG

A szétszórtásban a zsidóság legnagyobb gondja a vitalitás, az erő megtartása. Izraelben maga az állam a legtöbb gond, bármily fontoságot tulajdonítanak is ott a gálatnak. Az izraeli cionizmus alapja és legfőbb értéke az alijja, s ez helyes is. Az amerikai cionizmus azonban elfordul ettől az értéktől. Az hogy az amerikai zsidóság többsége 48 után is kétszáz négyezer Amerikában maradt, az érthető — de miért nem alijáztak a cionisták? Miért nem alijáztak legalább a vezetők, hogy jó példával járjanak elől? Lehetne ezt családi okokkal magyarázni. Valahányszor például jomamag is készütem alijájni, a család mindenkor erős nyomást gyakorolt rám. Erre azonban az izraeliek azt felelhetik, hogy nekik is száz nyomós okuk volt régi lakhelyükön maradni, mégis az alijját választották. A helyes válaszhoz az amerikai valóságot kell megismerni és az amerikai zsidók hozzáállását.

Az új cionista mozgalom, mely egyrészt Izrael államának létrehozatalára és ugyanakkor a kelet-európai zsidók tömeges amerikai kivándorlására vezetett, az 1881-es oroszországi pogromokkal kezdődött. Több millió zsidó menekült el onnan, de míg Palesztinába csak pár tízezernyi jutott, Amerikába vagy két millió. Igen kevesen hallgattak tehát Pinsker Leóra és Herzl Tivadarra, akik szerint az antiszemitizmusnak nem szakad vége, amíg a zsidók gálatban élnek, mert mindenhová magukkal viszik azt.

Az Oroszországból menekülő zsidók ezt másként látták. Hitték abban, hogy Amerikában, ebben az „aranyországban” felépítik új jövőjüket és távol vannak a fenyegető veszélyektől. Abban természetesen tévedtek, hogy Amerika teljesen mentes lesz az antiszemitizmustól, de abban igazuk volt, hogy az itt sosem őlt akkora méreteket, mint Európában.

Az amerikai zsidóság épp akkor élte „aranykorát”, amikor Izrael állama megalakult. A zsidógyűlölet kiment a divatból, a gazdasági élet virágzott, az új, bonyolult iparok és egyetemek áhitották a megfelelő munkaerőt, a zsidók előtt kitarultak a kapuk. A 40-es és 50-es években az amerikai zsidók képtelenek voltak elhinni, hogy az antiszemitizmus örökös, hisz épp ezidőtájt jutottak föl a világ első nagyhatalma sok vezető pozíciójába.

Herzl azt jövendölte, hogy azok a zsidók, akik a szétszórtatás országában maradnak, teljesen asszimilálódnak. Az amerikai zsidók ezt nem hitték. Nem látták be, hogy az antiszemitizmus elől az eltűnésbe, vagy Erec Jiszraél-be kellene menekülniük. Az alternatíva nem állott fönn.

Gen Gurion a kérdést tudathasadatosan kezelte. Egyrészt kijelentette, hogy cionistáknak csak azok az amerikai zsidók mondhatják magukat, akik alijájni készülnek, de később nem is próbálta meggyőzni az amerikai zsidókat, hogy sikerrel csak illuziók jön az új antiszemitizmus és az ottmaradottaknak becsúsz majd olvadniuk. Eppen ellenkezőleg, Ben Gurion épp az amerikai zsidóktól hozta fel az országépítéshez szükséges anyagiakat, s azt tudatosította benyűk, hogy elég erősek ahhoz is, hogy az amerikai kormány felé Izrael ügyét támogassák. Azt sohasem ígérte meg az amerikai zsidóknak, hogy az Izrael érdekében kifejtett erőfeszítéseik megvédik őket a gálatban. Lenézte a gálatot, s az amerikai zsidóságnak többnyire csak a sláihók ígérgettek, hogy az Izrael-központu munka egybetartja majd az amerikai zsidóságot.

Az amerikaiak gyakorlati emberek, s amikor az ottani zsidóknak azt mondták, hogy zsidóságot az izraeli célok támogatásától függ, nem pedig az olyan gyakorlatiatlan parancsolatok teljesítésétől, mint az imádások és a zsidó tanokban való buvárkodás, ezzel be is érték, hiszen Amerikában nagy a tettek keletje, kicsiny a bölcsekedésé.

Igy alakult ki Izrael és az amerikai zsidóság között a megévezés. A gálat támogatta Izraelt, Izrael pedig lelkiükkel táplálta a gálatot, amelyben ott élt a büntudat. Az alijjára serkentő szónoklatok megszokottakká váltak, azokról a gálati zsidókról szóltak, akik inkább yallalják az amerikai peremvárosok kényelmét, mint a kibucit életet.

Ez a „munkamegosztás” már a cionista mozgalom kezdetét is jellemezte. Az első amerikai cionista vezetők — Stephan Wise, Jehuda Magnes, Louis Brandeis — mind menekül elhelyezkedtek Amerikában, s bár mindannyian beleütköztek antiszemita jelenségekbe is, sikeres emberek voltak. Brandeis az első zsidó főbíró volt, Wise a néger- és munkásjogok egyik első nagy harcosa, Magnes pedig híres pacifista, s egyikük sem hitte, hogy Amerikában győzhetne az antiszemitizmus, amely Európában dúlt és azt remélték, hogy az Izraellel fenntartott kapcsolat további a-lappillére lesz az amerikai zsidó életnek. Egy prospektusban az amerikai zsidó szövetség meg is írta, hogy az amerikai zsidók azért lettek cionisták, hogy az életüknek zsidó tartalmat adjanak. Achád Háámhoz hasonlóan azt vallották, hogy a gálat nem veszi át az izraeli kultúrát, de vállalja az ország jólétének a gondját gazdasági és politikai tekintetben.

A gyakorlat hamar megmutatta, hogy az Achád Háám-tanok nem vezetnek nagy sikerre, sőt a 60-as évektől fogva nagy veszedelmek is megmutatkoztak. Előbb csak minden tízedik amerikai zsidó házasság volt vegyes, ma már minden harmadik az. Megismétlődik a régi história: ha a zsidók befogadásra hajlamos környezetben élnek, eltűnnek a vegyesházasságokban. Ez történt 1840-ben, amikor a legelső zsidó bevándorlók unokái felnőttek, ugyanez 1930 körül, amikor a XIX. század derekán bevándorlók unokáira került a sor, s ez történik most, a századvégi bevándorlók unokáival. Mit sem segített az Izraelt támogató tevékenység.

Érthető tehát, hogy az amerikai zsidók nem az antiszemitizmustól, hanem az eltűnéstől tartanak. Ugyanakkor a származásukhoz ragaszkodók egyfajta gettóba tömörülnek, de ez sem normális helyzet.

Olykor ugyan fellendülés tapasztalható a sajátos zsidó nemzeti kultúrában Amerikában is, de megállapítható, hogy ezt mindig a legfrissebb bevándorló nemzedék hozza magával, éppen ezért nem is tartós, a következő nemzedék már nem veszi át. Allandó utánpótlás kellene tehát, de ez alig van, mert Közép-Európa zsidóságát Hitler felszámolta, a Szovjetunióban pedig még Amerikánál is erősebb az asszimiláció, az Amerikába érkező szovjet zsidóknak csak töredéke vesz részt az ottani zsidó életben. Kimerült az északafrikai tartományok is: az ottani zsidók vagy Izraelben, vagy Franciaországban telepedtek le. A történelemben most első ízben áll elő az a helyzet, hogy — az izraeli és oroszországi zsidóságon kívül — a világ teljes zsidósága olyan nyílt körülmények között él, amelyek rendkívül kedveznek a beolvadásnak. Feltehetően, hogy a 400 ezer jóréd friss vért hoz az amerikai zsidóságra, de ez nem áll: nagy részük távol él a zsidó központoktól, sokuk pedig választottul a-l azonosság tekintetében és lehet hogy hamarabb beolvadnak, mint a régtől fogva ott élő zsidók.

Sokáig abban az illúzióban él-

tem, hogy Izrael államának a megszületése megállítja a folyamatot, ha zsidó állam létezik, akkor a nagyvilág és így Amerika zsidói is érzik, hogy a haza ez, s hogy ők gálatban élnek. A valóság azonban kezdi ezt a reményt eloszlatni, a hallatlan amerikai bőség és majdnem kor-

látlan szabadság megteszi a magáét, s a folyamat rendkívül gyors. Oly gyors, hogy már nincs idő kivárni, hogy Izrael alijja szempontból vonzóbbá váljék, kevesebb problémával küzdődjék, tehát már most minden erőnkkel az azonnali, tömeg-alijja előkészítésének szolgálatába kell állítanunk. Izraelnek abba kell hagynia az eddigi módszert, ami

abban állott, hogy bűnbocsánatot kínál az anyagi és politikai támogatás ellenében, e helyett kizárólag csak azok felé kell fordulnunk, akikben még él a saját haza vágya. Nem elég, ha Izrael a zsidók kulturális központjaként áll és fejlődik, Achád Háám megbukott, a távolelő zsidóságot az izraeli központ sem menti meg a teljes eltűnéstől. Az alijja legfőbb akadálya a közöny: a népkért felelősséget érző vezetőknek ezt a közönyt kell megtörniük, mert aki még egy-két nemzedéken át Amerikában marad, az addigra elveszti zsidó azonosságát.

VAN-E HITKÖZSÉGI ÉLET A SZOVJETUNIÓBAN?

A hatvanas évek végétől bőséges beszámolókat kapunk a szovjet zsidóságról, többnyire Moszkva, Leningrád, Kíev és más nagy városokból. De szinte teljesen figyelmen kívül hagyják a kevésbé ismert szovjet városokat, ahol olyan zsidók százezerei élnek, akik sokféle okból kifolyólag még nem határozták el magukat a kivándorlásra.

Az amerikai és nyugateurópai sajtó gyakran a szabad világ fogalmait alkalmazza a szovjet zsidóságra, mílalt téves elképzelések keletkeznek a valóságos helyzetről. Így a nyugati sajtóban gyakran van szó „zsidó hitközségi életéről” a Szovjetunióban. Aki ezeketán azt hiszi, hogy a Szovjetunióban, valóban létezik zsidó hitközségi élet e fogalmak nyugati értelmezésében, az bizony illuziókba ringatja magát.

Csak a hetvenes években megkezdődött aktivista mozgalom óta lehet tulajdonképpeni közösségi élet, azaz a „hitközség” születéséről beszélni. De még ez sem jelentet folytatolagos, maradandó, szilárd szervezetséget. Mert e közösségnek célja kizárólag a kivándorlás volt, s amint a kiutazási engedélyt megkapták, újabb refuzsnyokok léptek a helyükre.

Az egyik new-yorki televíziós hálózat, ankorára hívatott meg szovjet bevándorlókat és egy amerikai rabbit, aki az utóbbi években gyakran tett látogatást a Szovjetunióban. A beszámolókból először is megtudjuk, hogy hitközségi élet, annak általános értelmezésében nem létezik a Szovjetunióban. Egy zsidó hitközség elsőrendű alapfeltétele

természetesen a templom, a Szovjetunióban pedig a zsinagógák száma nagyon is korlátozott. — Moszkva 275.000 főnyi zsidóságának egyetlen egy templom áll rendelkezésére, tehát még ott is alig lehet hitközségi életéről beszélni. Ezzel szemben ezrével vannak aktivisták, akik közül sokan — a legnagyobb veszély és nehézségek ellenére — keresik a kapcsolatot hittestvéreikkel. Felvilágosítják őket a zsidókat érintő problémákról és vallási, illetve héber leckéket adnak nekik.

Az utóbbi tíz évben már hagyományá vált, hogy a kivándorolni akarók szombatonként a moszkvai nagytemplom előtt gyülekeznek, ahol a legújabb híreket kicserélik egymással. Itt tapasztalt aktivisták szolgálnak tanácsal, hogy milyen módon lehet a szovjet bürokrácia által támogatott rengeteg akadályt áthidalni.

De ez a fellángolt aktivizmus az egyre növekvő kivándorlási lázzal van összefüggésben. Mert a rendszeres templomlátogatók többnyire öreg emberek. Csakis a nagyünnepeken gyülekeznek a zsidó ifjak száza, sőt ezrei a templomok előtt, de ez nem jelent vallási, hanem sokkal inkább nemzeti megnyilvánulást.

A legérdekesebbek voltak az anket során a nemrég Alma-Atából (Kazaksztán), Bobrujszkból (Fehér-Oroszország) és Permből (Orosz Szovjet Köztársaság) bevándoroltak beszámolóit. Annál is inkább, mert a Nyugaton eddig alig rendelkeztek ismeretekkel az ezen városokban élő zsidók helyzetéről.

Alma-Atában, Kazaksztán fővárosában mintegy 10 ezer zsidó él és egyetlen zsinagógája van, amit csak igen kevesen látogatnak rendszeresen. De ez semmiestre sem jelenti azt, hogy az alma-atai zsidók nincsenek érdekelve népi kulturális örökségében. „Emlékszem mi játszódott le Alma-Atában a hatvanas évek végén, egy zsidó dalénekes vendégszereplésekor. Az első estén a színháznak mind a 400 ülőhelye ki volt árusítva és a közönség érdeklődése olyan nagy volt, hogy még háromszor meg kellett ismételn az előadást.

A bjeloruszjai Bobrujszkbán, ahol 80 ezer zsidó él, hasonló a helyzet. A városban nincs templom és csak néhány idősebb zsidó gyülekezik minján céljából egy magánlakásban. Istentisztelet megtartásához, ugyanis hivatalos engedélyre van szükség, ezt pedig nem sikerült megszerezni. Két évvel ezelőtt egy zsidó színtársulat érkezett a városba hétnapos vendégszereplésre, és az összes előadásra minden jegy elkelt. A nézők között rengeteg zsidó volt, aki nem beszélt egy szót sem jiddisül. „Egyszerűen, jó alkalom volt zsidókkal találkozni” — mondták.

Az Uralban lévő Permben, ahol egy milliót számláló összlakosságra 1500 zsidó esik, szintén ez a helyzet. Bár a városban van kis imaház, de az ifjúság ott ritkán mutatkozik. De amikor a zsidó színtársulat vendégszerepelt, ott is minden jegy elkelt a kifizető három előadásra. Jellemző, hogy a szünetben a színeszek felkérték a közönséget, hogy fizessenek elő a Moszkvában megjelenő „Szovjetis Hájm-land” című jiddis havi folyóiratra, mert ha az újság olvasóközönsége növekedni fog, akkor a színtársulat helyzete is könnyebb lesz és a jövőben gyakoribb vendégszereplésre számíthatnak. — Nyilvánvalóan a moszkvai kulturális minisztériumban megfelelő utasításokkal látták el a színeszeket. (A „Szovjetis Hájm-land” lekezen vesz részt a szovjet sajtó anticionista propagandájában. Megtudjuk még, hogy úgy Permben, mint más szovjet városokban, egyes újságkioszkoknál kapható a moszkva-barát izraeli kommunista párt hivatalos lapja.)

Az érdekes anketből szinte egyedülálló képet kaptunk a szovjet zsidók helyzetéről, ami talán sehol másutt nem tapasztalható. Ott ugyanis a nemzeti azonosság terén nincs különbség vallásos vagy vallástalan zsidó között. A szovjet zsidók százezrei, akik ma még nem is gondolnak kivándorlásra, ettől függetlenül szoros kapcsolatot érznek így Izraellel, mint a világ zsidóságával.

Alkalmam volt az anketon résztvevő rabbiival magánbeszélgetést folytatni. Elmondta, hogy vilnai látogatása során elment az ottani imaházba. A gyér, átlag 70 év körüli gyülekezet tagjai nagy szeretettel, tisztelettel fogadták. Ő hosszasan elbeszélgetett velük, ők pedig beszámoltak nehez helyzetükről és a reménytelen jövőről. Még aznap délután elment a temetőbe a nagy, szent rabbi sírjaihoz. Nagy volt a meglepetése, amikor majdnem az egész reggeli imaházi társaságot viszontlatta ott. Erdeklődött, talán fontos járcéit vagy ázkárát van aznap, hogy mindnyájan megjelentek. „Nem — felelték a tagok — csak a temető az egyetlen hely, ahol nem kell félünk besüggős és pribékek jelenlététől, a sírok között nyugodtan kibeszélhetjük magunkat.”

Mind a tévé-ankét, mind a magánbeszélgetés alapján megállapítható: amíg a Szovjetunió anticionista és vallásellenes politikája nem változik meg: amíg a „gyülekezet” a templom előtti térségben, vagy a temetőben kell megtartani, addig nem csak hitközségi, de még zsidó közösségi életről sem beszélhetünk a Szovjetunióban.

ASKENAZI ERVIN

ELŐZETES HAIFAI JELENTÉS

Szeretettel meghívjuk a Haifa és környéke magyar jlusv minden tagját az 1981 július 6-án (hétfőn) este 6 óra-
kor a Pevzner 54 alatti koncert teremben (a Városi Színház mellett)

a „HAIFAI MŰKEDVELŐ SZINESZ CSOPORT” által rendezendő, vidám estre. Kertész Lili művésznő vendégszereplésével, „Egy régmúlt világ emléke”-ből színrekerül a híres színműrő, Szenes Béla három kacagató egyfelvonásos tréfája. — Az estet IMA SZENES, Haifa város díszpolgára tiszteletére rendezi a WIZO és a Bné Brith vend. dr. Kauders Ben Zion Kibutz Gálatujot páholya. Konferál: Dr. Kertész László, aki Szenes Béla írói pályafutását is méltatja. — Rendezők: Goldschmidt Judith és Kertész Lili. Szereplők: Blumenfeld R., Fischer E., Fischer Mose, Goldschmidt Judith, Kertész Lili, Dr. Kertész László, Kauders Viola, König Aranka, König André, Schreier Mirjam, Weiner Gyuri. — Szórakoztató zene és énekszám: a Winkler testvérek. — Színpadi tervező: Lederer Ilonka lánya: Ajjal Ráchel festőművésznő. — Zárószó: Eornstein Lili, a WIZO elnöknője.

A bevétel tiszta jövedelmét a BÉT HATFUCOT Múzeum részére adományozzuk, ahol megőrkítésre kerül a magyar nyelvterületről származó zsidók szellemi hagyatéka és a 600 ezer mártírhalt zsidóság pusztulása. Jegyek elővételben: WIZO, Moria 50 sz. alatt, minden kedden délután 5-7. A Bné Brith páholyban: Fischer Mose testvérnél. Gondos Sándor könyvkereskedőnél, Bét. Hákránof, rechov Herzl 16. Tel. 674666. Kauders Violánál. Tel. 82801, délelőtt 8-10 óra között. Jegyét biztosítsa előre, számozott helyek.

„MAGDA”

fogászati laboratórium
Protézisek sürgős javítás
fél óra alatt — Nyugdíj-
soknak 25% engedmény.
TEL-AVIV, BALFOUR 27

ARANYKOR KLUB

Az Aranykor Klub vezetősége, helyszé-
ben, 1981 június 23-án kedden 5 órakor.
RENDEKIVÜLI KOZGYÜLEÉS?

Hiv. Oszt. melynek tagszámának az
1) Aranykor klub pénztárcájának je-
lentése.
2) Előző megválasztás.
3) Ellenőzők kiválasztása

A kitűzött határidő után fél órával, a
megjelentek létszámára való tekintet
nélkül a határozatok jogerősek

Berkovits Páló,
köpenztáros
Frigyes Ilona
alelnök
Leichtner M.
előnök

Az elegáns
asszonyok
nagy mére-
teiben is

Gazdag választékban ru-
hák, kosztümök, kabátok,
blúzok szoknyák nadrágok
— a mi vagy a vevő
anyagából, gyári áron
LILIAN MODELL
Telefon: 03-227870
SCHATZ 2, TEL-AVIV
Dizengoff 160 sarok

DÁJÁN - nal

Felelős, nemzeti kormányzat — ez, ami legjobban szükséges Izraelnek.

Nehéz problémák tornyosulnak előttünk: megrendült nemzetgazdaság, súlyos külpolitikai helyzet és a nemzeti egység megrendülése.

Azonban van remény!

Módunkban van megbirkózni a nehézségekkel, előrelátással és cselekvéssel megszabni jövőnket.

Telem ajánl Neked Izráel vezetésére olyan személyiségeket, akik alkalmasak megbirkózni alapvető bajainkkal. Olyan embereket, akik a nemzeti érdekeket a pártérdekek és a személyi érdekek elé helyezik.

Erős és nagy politikai erőt akarunk és ezáltal biztosítani olyan egységes cselekvést, amely a nemzeti érdekek fontossága szerint működik, a kül- és biztonsági politikában, gazdasági téren, valamint a belügyi és népjóléti kérdésekben.

Biztosítsuk egy erős és cselekvőképes nemzeti vezetés létrejöttét, amely legyőzi a nehézségeket és a helyes uton halad.

Szavazz a Telem-re. Szavazz:

כך

A Te szavazatod a választásokon szabja meg, hogy milyen lesz a következő kormány!

MOSE DÁJÁN

TELEM = A DÖNTŐ NEMZETI ERŐ

BEN GURION BEGINRŐL:

**«POLITIKAI AVANTURIZMUSSEL
ROMBADÖNTI AZ ORSZÁGOT»**

**ÁRIK SÁRON, A LIKUD-KORMÁNY FÖLDMŰVELÉSÜGYI
MINISZTERE - BEGINRŐL:**

**BEGIN NEM TARTJA KEZÉBEN A KORMÁNY GYEPLŐJÉT
ÉS NEM VEZETI HELYESEN AZ ÜGYEKET.**

(HÁÁREC, 1980 ÁPRILIS 30)

**ÉZER WEIZMAN, A LIKUD-KORMÁNY
VOLT HADÜGYMINISZTERE:**

MEGUNTATJUK MAGUNKAT A VILÁGGAL

(DÁVÁR, 1981 MÁRCIUS 5)

**A LIKUD KORMÁNY URALMA ALATT
A LEGALACSONYABB SZINVONALRA SÜLLYEDTÜNK**

(MÁÁRIV, 1980 NOV . 11)

★ **AZ ERŐSZAK VESZÉLYEZTETI A DEMOKRÁCIÁT**

★ **A HULIGANIZMUS DIKTATURÁHOZ VEZET**

אמת

EGYÜTT AZ ERŐS IZRÁELÉRT

1981. június 19. péntek
5741. sziván 17.

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert, 10.15:

Elemistáknak, 12.05: Zongoraszá-
mok, 13.00: Könnyű és klasszi-
kus, 14.10: Gyerekeknek, 15.00:
A szombat fogadása, 16.05: Mo-
zart művek, 17.00: Irodalom, —
17.35: Oléknak, 20.05: Péntek esti
hangverseny, 23.00: Shakespeare
élete, 0.10: Éjjeli muzsika, 1.10:
Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin,
12.05: Balesetmegelőzés, 12.30:

ISKOLATEVÉ

8.10: Könyvrészlet
8.30: Természetrajz
9.20: Matematika a 8. osztály-
nak
10.10: Judaisztika
10.30: Zeneóra
11.10: Versek
11.30: Vénus
12.30: Ütőhangszerek
14.00: SZABADEGYETEM

SZOMBAT

18.02: RAJZFILMEK
18.30: Dokumentum-műsor
18.45: BUVÉSZJELENETEK
20.00: A SZOMBAT KIMENE-
TELE — „Mese és dal” —
Jehosúa Ruchman, Árje
Braun, Ávrábám Fererá,
Sámirá Imbár, Dáni Áki-
vá, Ávivá Nir, Smuél Ro-
denszki, valamint zenekar
előadásában, vezényel:
Cvi Ben Porát
20.30: MÁBÁT HIRMGAZIN
21.00: Közérdeklő közlemények
21.05: SPORHIRADÓ
22.05: Választási propaganda
23.05: DALLAS — „Emberrab-
lás” — Tévedésből Bob-
byt rabolják el J. R. he-
lyett és Cliff Burns közve-
tít. (SZINES)
23.55: Egy mondat a Szentírás-
ból. HIREK.

Sport, 14.30: Még egy hét, 16.10:
Érdekes emberekről, 17.05: Kül-
politika, 18.05: Slomo Árci a mik-
rofon előtt, 19.05: A héten tör-
tént, 20.05: Ima és dal, 21.05:
Spanyol románcok, 22.05: Fény-
szóró, 23.05: Párbeszéd, 0.10: Éj-
jeli csillagok, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

9.05: Reggeli ünnepség, 11.10:
Hazulról, 12.05: Sofőröknek, —
14.05: Péntek délután, 15.05: A
Beatles története, 16.05: Színházi
összejövetel, 17.05: Nostalgia,
18.05: Alterman megzenésített

versei, 19.05: Kamarazene, 21.05:
A gypen, 23.05: Furcsa termé-
zeti jelenségekről, 0.05: Tarka
műsor reggel 6 óráig.

1981. június 20. szombat
5741. sziván 18.

I. MŰSOR

8.05: Művészlemez, 9.05: A
tudomány világa, 9.25: Hangok
és arnyak, 10.40: A jeruzsálemi
szimfonikusok felvételeiből, —
12.05: Hangjáték, 13.00: A szin-
ház világa, 14.10: Gyerekeknek,
15.00: Kamarazene, 15.45:
Könyvszemle, 16.30: Sosztakovics

II. MŰSOR

8.10: Kedvelt lemezek, 9.05: Hu-
moros jelenetek, 11.05: Nyári ta-
lálkozás, 12.05: Más szemzög-
ből, 14.10: Hanglemez, 15.05:
Sportmagazin, 17.10: Erec jisz-
ráéli emlékek, 18.04: Az ügy elin-
tézés alatt, 18.30: Sport, 19.05:
Közelkeleti magazin, 20.45: Sport
híradó, 22.05: Móláv málká, —
23.05: A rádió, tévé és sajtó ku-

lisszái mögött, 0.10: Dalok egy
témára, 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIOJA

8.05: Csodás dalok, 10.05: Jo-
sephine Baker élete, 11.05: Hall-
gassuk együtt, 12.05: George
Mustaki műveiből, 13.05: Interju,
14.05: A Beatles története, —
15.05: Régi kedvelt dalok, 17.05:
Ejtőernyősökkel az északi hatá-
ron, 18.05: Bevonulás előtt, —
19.05: Slágerek, 21.05: Hagymá-
nyok, 22.05: Könnyű és klasszi-
kus, 23.05 Nostalgia, 0.05: Ejje-
li madarak, 2.05: Tarka műsor
reggel 6 óráig.

PÉNTEK

17.00: HUCKLEBERRY FINN
KALANDJAI — „Himlő”
(SZINES)
15.20: A SZOMBAT
FOGADÁSA
17.32: Arab játékfilm
20.00: A SZOMBAT BEKÖ-
SZÖNTÉSE — Cháná Ler-
ner és Irít Dotán közre-
működésével
20.15: HANGOS HETI
HIRADÓ
21.15: „KEFELEMES SZORA-
KOZÁST” — Meni Peer
és vendégei
22.15: „ÉDENTŐL KELETRE”
— Utolsó rész: A két fi-
vér tudja az igazságot
anyjukról. Aron nem ké-
pes elviselni a valóságot,
bevonul és elesik. Kaleb
pedig önmagát okolja fivé-
re halála miatt. (SZINES)
23.35: Egy mondat a Szentírás-
ból. HIREK.

KÜLDJÖN

VÁMMENTES IKKA AJÁNDÉKUTALVÁNYT

MAGYARORSZÁGI ROKONAINAK ÉS BARÁTAINAK
A júniusi (5. sz. listákra) feladott megrendeléseket június
9-ikén kiosztották Magyarországon. — A júniusi (6. sz.)
listát július közepéig történő kiosztásra jún. 28-án zárjuk.

Megrendelések:

HAIFA: Hácóhén úr szabadságon van. A megrendeléseket
kérjük Tel-Avivba küldeni.
JERUZSÁLEM: Jeruzsálem könyvtár, Jávec utca 2.
Tel. 02-233369. Üzleti órák: 9-1-ig és 4-6-ig.
Kedden délután zárva. — TUZEX bonok is kaphatók
TEL-AVIV: Hadash könyvtár, Nesz Giona utca 4.
(Bejárat az utcába a Ben Jehuda 7-es számnál).
Tel. 659684. — Az üzlet reggel 9-től este 7-ig nyitva
megszakítás nélkül. Pénteken déli 1 óráig.
Levelezés kizárólag: EGGED MIRJAM,
62160 Tel Aviv P.O.B. 26116
IKKA az egyetlen vám- és minden egyéb költségtől
mentes küldési lehetőség MAGYARORSZÁGRA
Sírapolások is befizethetők a budapesti zsidó temetőbe.

TUZEX ajándékbonok kaphatók

Csehszlovákiába való küldésre.

KÜLFÖLDRE KÉSZÜL? CSOMAGOLJON!
A TÖBBIVEL MI TÖRÖDÜNK

Biztosítsa helyét nyári vakációjára!

CITOUR

UTAZÁSI IRODA
Tel-Aviv, Brenner 2
(Allenby-sarok)
Tel. 28-59-59, 28-17-55

- * NYÁRI SZERVEZETT KIRÁNDULÁSOK a világ
bármely részébe óriási választékban
(kóser ellátással is).
- * Az összes társaskirándulásokot szervező irodák hiva-
talan képviselője: Europa Tours • Keshet (Kopel)
Tours • Rimon Tours • Melis Mpt • Natour •
Ophir Tours • Pelours • Bonissa • Tourolam •
Campingtours.
- * ROMÁNIÁBA számos kedvező ajánlat: Charter
repülések üdülésre, gyógyfürdőkhöz, családi látoga-
tásra, szervezett körutazások, stb.
- * EGYENI ÉS CSOPORTOS REPTÉLESEK számos
lehetőséggel.
- * TURISZTIKAI SZOLGÁLTATÁSOK (szállodák, autó
bérlés, vasúti bilet, stb.)
Beszélünk magyarul Szerda délután zárva.

KÁRTÉRITÉST KAP NEMETORSZAGTOL? A BANK HÁMIZRACHI TÖBB JÖVEDELMET AJÁNL ÖNNEK

Csak a Bank Hámizrachi kínálja önnek az alábbi feltételeket!

- * INGYENES kártérítési számlavezetés
- a. Nem számít fel számlavezetési jutalékot.
- b. Külföldről a hó 15-ig befutó járadékokat a hónap elsejei értékével* írja az ön javára.
- c. Az ennél később, de a hónap vége előtt befutó járadékokat a hónap 15-i értékével írja az ön javára.
- d. Jutalék-mentesen kezeli a Pátám kártérítési számlákról átváltott összegeket.
- e. A Pátám kártérítési számláról átváltott összegeket közép-árfolyam ** szerint számolja el.
- f. A Pátám kártérítési számláról készpénzben kivett valutánál nem számítunk fel árfolyam különbözetet.
- g. A Pátám kártérítési számla beváltása idején az ellenértéket azonnal jóváírjuk (az értéknapok nélkül).
- h. Ha a Pátám kártérítési számla birtokosa utazási csekket vásárol a letétjéből, nem számítunk fel kezelési és levelezési díjat.
- i. Az említett feltételek nincsenek határidőhöz kötve, és azt a bank garantálja.

* „érték” = a kamatszámítás döntő dátuma
** A magas és az alacsony közötti átlag-árfolyam

Ezen kívül választhat az „EURO-PAZ” és a „DOLLAR-PAZ” valutacsokrok között is, amelyek kitűnően beváltak!

ÉRDEMES ÖNNEK,
ÉRDEMES
NEKÜNK

בנק המזרחי המאוחד

לא לפגוע

בבטחון המדינה

עובדה, כי ראש "המוסד" אינו מש-
מיע קולו דרך כלי התקשורת לעתים
קרובות, לכן יש סביבה טובה להגיה ש-
אם הוא פונה אל הציבור הרי עושה
זאת מתוך שיקולים רציניים ביותר.
לכן יש להתחשב בקריאתו אל כל ה-
נוגעים בדבר להפסיק את הפירוטמים
המיותרים בנושא הכור העליון, אשר
גרמו כבר - לפי דבריו - נזקים כבר
דים למקורות מודיעיניים.
למעשה, גם בלי אזהרתו של ראש
"המוסד", יכול היה לקבוע כל בר-
דעת כי שפע הפירוטמים והפירוטמי
הנגד בנושא זה עדין עלולים לגרום
יותר נזק למדינה מאשר יועילו - או
בכלל - למפרסומיהם. כל הצדדים היו
עושים בחוכמה, לו השכילו להשמט
וישא זה ממלחמת הבחירות.
מה שנעשה עד כה - אין להשיב,
אך מוטב מאוחר מאשר בכלל לא ו-
יברו לעשות כל הנוגעים בדבר, אם
מענה יחשבו פעמיים לפני שנוגעים
בנושא זה.

NE ÁRTSUNK BIZTONSÁGUNKNAK

A „Moszad” főnöke nagyon
ritkán hallatja hangját a nagy-
közönség számára, így tehát mel-
tán feltételezhetjük, hogy ha
mégis ezt teszi, nyomós indokok
vezetik. Épp ezért a legkomoly-
abban kell figyelembevennünk
felhívását az illetékesekhez,
hogy szüntessék be az iraki atom
kohóval kapcsolatos felesleges
közleményeket, melyek már más
tanágig is súlyos károkat okoztak
hírszerzésünknek.

Valójában, a „Moszad” főnöké-
nek figyelmeztetése nélkül is
tisztában lehetett minden józan
gondolkodású ember azzal, hogy
ez a közlemény-áradat ilyen ké-
nyes ügyben, több kárt okozhat
az államnak, mint amennyit segit
— ha egyáltalán segít — a
közvetevőknek. Az érintett felek
okosabban tették volna, ha ezt
az edégy ügyet kibagyják a vá-
lasztási hadjáratból.

Ami már megtörtént — nem
lehet meg nem történtté tenni,
azonban mostantól kezdve az
érintett felek helyesebben ten-
nék ha létszer meggondolják,
mielőtt ehhez a témához nyul-
nak.

NORVÉGIA CSÖKKENTI A KŐOLAJ ÁRÁT

Norvégia is leszállítja az északi-
tengeri kőolaj árát. — miután
Anglia hasonló lépést tett. A nor-
vég állami kőolaj-vállalat szóvi-
voje azt mondta: „Semmi ok ar-
ra, hogy Norvégia vezessen a kő-
olaj-árak terén”.

* AZ IZRAÉLI SZEMLE jú-
nusi számából: Akarunk-e ali-
ját? — A tanárok „presztizse”
— Középamerikáról — Az angol
zsidóságról — Az élet Ameriká-
ban — Aranyos öregek — Kirá-
lói kurtizán — Nők — Izrael —
Novellák — Verselek — Szemle —
Hallotta? — Túl a Kármelen —
Képes humor, stb.

Társadalmi-kritikai lap. Szer-
keszi: ARJE KADDAR.
Minden új előfizetőnek díjta-
lanul küld a négy előző számot a
kiadóhivatal: Haifa, Hámápi-
lim 5. Telefon: 04/531-813, vagy
231-814.

AZ IZRAÉLI SZEMLE — az
igényes olvasó folyóirata.

ÚJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

67770 Tel-Aviv, Hárakevet 52

Tel. 330011

Főszerkesztő:

S. HIMMELFARB

A szerkesztőség nem felel
a hirdetések tartalmáért. —
Kéziratokat nem őrzünk meg
és nem adunk vissza.

A választási harc elmérgesedése következtében

A Biztonsági Szolgálat őrzi a vezető közéleti személyiségeket

Gyorsított bírósági eljárás választási rendezvények ügyében

A Biztonsági Szolgálat, a rendőrség javaslatára elhatározta, hogy fokozza a kormány és az ellenzék vezető személyiségeinek őrzését, tekintettel az elmérgesedett választási küzdelemre.

A rendőrséghez számos olyan információ érkezett, melyek szerint megfenyegettek különböző közéleti személyiségeket. A rendőrség felülvizsgál minden ilyen értesülést.

Jicchák Zámir professzor, a kormány jogtanácsosa utasította az ügyészséget, hogy az ügyészek maximális büntetéseket kérjenek választási rendezvényekre.

A kormány jogtanácsosának hi-

vatala a következő nyilatkozatot adta ki:

„A kormány jogtanácsosa rendkívül szigorúan bírálja el a választási kampánnyal kapcsolatos rendezvényeket. Választási gyűlések megszervezése bíncselekménynek számít, amelyért 6 havi elzárás jár. Ezen túlmenően botrány-okozás, vagy erőszak alkalmazása pártok szónokaival, vagy aktivistáival szemben, veszélybe sodorja a szólás-szabadságot, mely a szabad választások és demokrácia alapja Izraelben. A legerélyesebben kell fellépni a választási rendezvényekkel szem-

ben. A kormány jogtanácsosa és az állami főügyész megtette a szükséges intézkedéseket, hogy a választási rendezvényekkel kapcsolatos bírósági tárgyalásokat a lehető leggyorsabban bonyolítsák le.

Az ügyészek minden szükséges lépést megtesznek, hogy a gyanúsítottak elleni vádiratok mielőbb betervezésre kerüljenek, továbbá, hogy a gyanúsítottak ügyük tárgyalásáig őrizetben maradjanak és súlyos büntetéseket szabjanak ki rájuk.”

A bíróságok igazgatósága felkérte a bírákat, hogy fontossági sorrendben előnybe helyezték a választási rendezvények elleni perek letárgyalását.

A TEL-AVIVI MOZIK HETI MŰSORA

ALLENBY: A szemtanu csapdában
BEN JEHUDA: Gyilkosság a Themzén
CAFON: Amerikai nagybácsi
CINEMA 1: Benjámin, a katona-lány
CINEMA 2: A taxisofőr
DEKEL: Madame Claude
DRIVE IN: A Galactica elleni támadás
ESZTER: Bronx-negyed
GÁT: Egyszerű emberek
GORDON: Angi Vera
HOD: Cassandra-találkozó
LIMOR: Ajándékba kapott élet
MÁXIM: Éjfél után
MOGRABI: Feltételes örökség
ORLI: A kék laguna
PARIS: A gyűrűk minisztere
PEER: A dublóz
SACHAF: A dühös bika
STUDIO: A bábuk élete
TEL AVIV: Nem szerettünk dolgozni
TEL-AVIV MUZEUM: Kacsák

Hőhullám Indiában

New Delhi (—). — India északi részében az utóbbi napokban 37 ember vesztette életét hőségta következtében. A hőmérséklet elérte a 47 fok Celsiusban ebben a körzetben.

HABIMA

Tel-Aviv, június 20. szombat

FIGARÓ HÁZASSÁGA

A kisteremben:

AZ ANARCHISTA

SZOMBATI NAPTÁR

1981. június 19. péntek
5741. Sziván 17.

GYERTYAGYUJTÁS:

Jeruzsálem	6.09
Tel Aviv	6.27
Haifa	6.22

1981 június 20. szombat
5741. Sziván 18.

A SZOMBAT KIMENETELE:

Jeruzsálem	7.30
Tel Aviv	7.29
Haifa	7.34

A HETI SZIDRA:

SLÁCH LÖCHÁ

SIÉSETEK SEGÍTSÉGUNKRE, TESTVÉREINK

Szívből fakadó felkéréssel fordulunk az olvasókhöz, támogatásnak egy derék jeruzsálemi, 18 gyermek apját, aki most házassítja ki egyik fiát és nincs miből fedezze a sok ezzel járó kiadást. Arra kérjük zsidó testvéreinket, támogassák az erre minden tekintetben érdemes vállalkozást, hogy otthon alapíthasson Izraelben. Aki ezt a szép művét teljesíti, arra Isten áldása száll.

A jeruzsálemi rabbinátsági bíróság tagjai
Csatlakozom a fenti felkéréshez: Isten megjutalmazza a jötevőket.

Slomo Zalmán Auerbach

A jeruzsálemi Kol-Torá jesiva vezetője
Elofvastam a nagytudású, jámbor rabbi kérés felszólítását és magam is csatlakozom hozzá.

Smuel Hálévi Wéznér

A bné-bráki Zichron Meir rabbinátsági elnöke és a Cháchámé-Lublin jesiva vezetője
Magam is támogatom a fenti kérelmet és támogatóit: az Ég megáldja a segítségére sietőket.

Niszim Krelicz

A bné-bráki Kolél Cházon-Is jesiva vezetője
Megszívlelésre ajánlom a fenti kérelmet.

Josef Sálom Eljásov, Jeruzsálem

Kérem én is a híveket, támogassák a kérelmezőt, amiért az Ég dús jutalmát kapják.

Jákov Jiszráél Kánivszki, Bné-Brák

Kérjük a hozzájárulásokat a kuratórium tagjainak a címére küldeni:

Háráv Jiszráél Druck, 51402, Bné-Brák, reh. Tverja 18.
Háráv Joszéf Chájim Kopsicz, 95349, Jeruzsálem rechov Ávinádáv 18.

Háráv Jicchák Nisri, 33653, Haifa, reh. Chermón 8.

SÁJIS INBÁR

MINDENFÉLE MÁRVANY ÉS GRÁNIT

KONYHÁKBA ÉS FÜRDŐSZOBÁKBA,
TEMPLOMOKBA ÉS IMAHÁZAKBA
minden árnyalatban és színben, nagyban és kicsinyben
Speciális engedmények vállalkozóknak.
Speciális engedmények Tóra-tanulóknak.

B.B., Slomo Hámlech u. 7 (az új Pengot-val szemben)
Tel. 76 20 11 — 77 49 61

Németországi kártérítéssel foglalkozó iroda

K E R E S

TISZTIVISELŐT/NŐT

gyakorlattal, főleg szociális követelményekben.
Jelentkezés POB. 16310, Tel Aviv, 195 számra

Felejthetetlen szeretett férjem, apánk, nagyapánk, rokonunk

R. BERKOVITS JENŐ NAFTALI 771

Derecske — Haifa

slosimján

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1981 június 24-én ב"ב בסיון תשמ"א szerdán délután 4 órakor a haifai uj, kfár számiri temetőben.

Külön autóbussz indul 3.30-kor a lakástól, Haifa, Bát-Gálim, rechov Hásáron 27.

Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik mély fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

DRÁGÁNK,

DR. BERÁR LÁSZLÓ 771

elhunytának első évfordulóján

Á Z K Á R Á T

tartunk sirjánál 1981. június 24-én ב"ב בסיון תשמ"א

szerdán délután 14.30 órakor a kirját-sauli temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A CSALÁD

Felejthetetlen drága feleségem, anyánk, nagyanyánk, testvérem, anyósunk, sógornőnk

ROTH ÁGNES 771

született STERN

Temesvár — Názáret-Ilit

slosimja leteltével

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk hétfőn, 1981 június 22-én délután 4 órakor a Názáret-Ilit-i temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen szeretett férjem, édesapánk, nagyapánk, dédapánk, sógorunk

ÁBRAHÁM ADOLF 771

Kolozsvár — Herzlia

slosimja leteltével

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1981 június 24-én, szerdán délután 4.30 órakor a herzliai temetőben. Külön autóbussz indul a lakástól, sikun Weizmann, 4.15 órakor.

Ezuton mondunk köszönetet mindazoknak, akik mély fájdalomukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Felejthetetlen szeretett férjem, nagybátyánk, sógorunk

LÉB MÁRTON 771

Ludas — Kolozsvár — Tirát Hákármel

elhunytának slosimján

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATÁST

tartunk 1981 június 23-án, kedden délután 4 órakor a Tirát Kármel-i temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

Gyászolják felesége LÉB BERTA szül. György és a kiterjedt család

Felejthetetlen drágánk

FARKAS IBI szül. Mann 771

Nagyenyed — Haifa

ELSŐ ÉVES ÁZKARAJÁT

június 24-én, szerdán délután 5 órakor tartjuk a haifai, Kfár Számir-i temetőben.

Találkozás a temető bejáratánál.

A GYÁSZOLÓ CSALÁD

Fájdalommal jelentjük, hogy

Dr. ROMÁN DEZSŐ 771

Kolozsvár — Monteideo

május 19-én elhunyt.

Gyászolják: felesége ERZSI, leánya ANIKÓ, rokonai, barátai Izraelben és a diaszpórában